

Femeia

ANUL X M A I 1957

E atita primăvară!...

(Citiți reportajul din interior)

ARTIȘTI ADEVARAȚI

Avem în țară câteva zeci de teatre — așa spun statisticile. Dar și cei mai zeloși statisticieni pot greși o dată. Aș fi vrut să-i iau de mână, în aceste zile de miez de martie, și să-i duc acolo, în sala Teatrului C.C.S., unde se întreceau trimișii a mii de teatre, coborâți din Munții Oașului și ai Ciucului, porniți din satele moldovene, de pe plaiurile muntene, din așezările dunărene... Ce-i drept, n-au lăsat acasă edificii impunătoare, pe frontispiciul cărora să fie scris cuvântul „teatru”... N-au adus nici decoruri scumpe, meșterite de mari artiști, nici costume făcute în ateliere speciale de oameni pricepuți... N-au acasă nici săli cu fotolii învelite în pluș și reflectoare care să scalde în luminile lor multicolore scena. Dar că ceea ce fac este teatru autentic, izvorât din cea mai caldă pasiune pentru arta scenei, pentru înfrumusețarea vieții poporului, aceasta au dovedit-o cu prisosință în cele cinci zile cât a ținut concursul.

Au fost talente ce nu se pot prețui în câteva cuvinte. Talente mari, necultivate în școli, dar crescute într-o mare dragoste pentru artă. Cine o poate uita pe Victoria Fîntîneru în rolul Savetei din „Răfuiala”, interpretată de echipa din Mocira? Ori spectacolul, de-a dreptul grandios, al țăranilor rășinăreni? Am auzit aprecieri care așezau „Nunta ciobănească” alături de cele mai reușite opere românești. Și, totuși, n-au fost nici voci excepționale, nici coruri ori costume fastuoase. Orchestra? Cor și fluiet ciobănesc? Artiștii? 90 de țărani care au coborât luni și luni de-a rândul, în zile și lungi nopți de iarnă, de la oile, de la treburile lor ciobănești, pentru a „probă-lui” spectacolul rupt din însăși viața lor.

Și cu toate acestea, nesfîrșitele aplauze la scenă deschisă, ovațiile, care au răsplătit acel tablou de neasemuită frumusețe, ce cobora parcă de-a dreptul dintr-o ogradă rășinăreană, nunta ciobănească cu toate pitoreștile sale datine, au arătat răspicat că ceea ce au făcut acești țărani-artiști este teatru, este artă în cel mai adevărat sens al cuvîntului.

Desigur, pe lîngă creații de mare artă au fost și

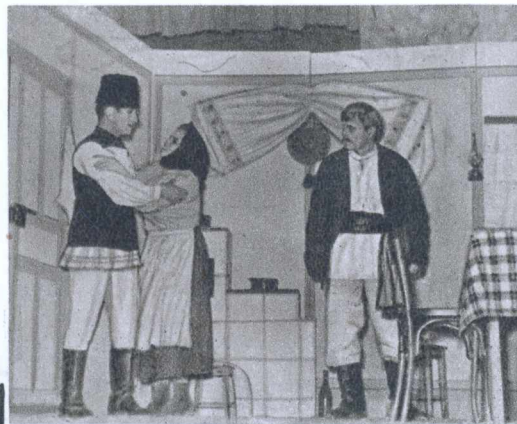
Coboară mireasa în „Nunta ciobănească”

interpretări stîngace. Dar și în cele mai stîngace răsărea un fir de talent, un om, un gest, o idee ce aducea a teatru adevărat.

S-au mișcat în strîmtoarea unui repertoriu nu prea bogat. (Nu e vina lor că dramaturgii noștri nu prea scriu piese potrivite talentului lor, posibilităților materiale ale artiștilor amatori.) Dar în cele vreo opt „Răfuiele”, în cele câteva spectacole cu „Bărbatul fără opinci”, „Nunta Ioanei” ori „Se împrăștie norii”, au adus fiecare obiceiurile pămîntului natal, graiul domol al moldoveanului și ardeleanului, temperamentul neastîmpărat al olteanului. În odaia maramureșeană, tînașă țărăncă, cu colțunii vîrgați, își legăna pruncul în copăița purtată în spinare. Furca de tors a muntencilor nu se aseamăna cu cea a moldovencilor, nici camera țărănească din Ardeal cu cea din părțile Galaților. Dar dincolo de aceste particularități de grai, de costum, de decor, aceeași pasiune încălzea scena, aceeași dorință de a ridica inima omului simplu la înțelegerea artei anima pe fiecare din artiști.

Artiști amatori... Pioniera Zamfirescu Mioara și sexagenara Paraschiva Drăgoi... Anchetatorul penal

Saveta (Victoria Fîntîneru în „Gardul” de T. Vornic) nu vrea să-și lase feciorul să plece din casă...

... Și sexagenara Paraschiva Drăgoi

O păpușăreasă din Macău și Cocoșelul vanitos

Rudolf Hartrich, factotumul Teatrului de păpuși din Reghin, și casnicele Foldes Iolan și Schlosser Magda de la casa de cultură „Petöfi Sandor” din București, Topriceanu Mafta, colectivistă, mama eroină care a născut 22 de copii, și flăcăiașul secuilor Kovacs Pali Ferencz, cel de 18 ani, sufletul păpușarilor din Macău. Brutarul Morres Konrad și muncitoarea Bruss Ana, artiștii prejmereni... Neîntrecută povestitoare a „Amintirilor” lui Creangă, învătătoarea Mărgărinta Lupescu și preotul Cîrslan din Drăgănești...

E greu, statisticianule, să-i numeri sau să-i categorisești după vîrstă, după ocupație, după naționalitate...

Sînt zeci și zeci de mii pretutindeni în țară și numărul lor crește mereu. Fac teatru în cel mai îndepărtat cartier și în cel mai mic sătuc, în săli cît palma, cu scene luminate de gazornite. Repetă la nevoie și în camere neîncălzite, fac kilometri pe viscol pentru a duce făclia artei în cel mai ascuns cătun.

Sînt artiști adevărați și în măruntele lor teatre servesc zeiței Thalia cu pasiune niciodată stinsă. Și noi cu toții le sîntem recunoscători.

Eva NOVAC

Artiștii prejmereni interpretează piesa „Zgrăcila”, în limba germană

SUB SOARELE LUI 1 MAI

Ne e dragă luna mai, când frigul și negurile iernii sînt biruite de soarele strălucitor și natura e parcă mai tînără, mai fermecătoare, mai frumos împodobită ca oricînd.

Dar luna mai ne e dragă și o întîmpinăm cu bucurie mai ales pentru că prima ei zi e sărbătoarea celor ce muncesc de pe întreg cuprinsul pămîntului. E sărbătoarea acelora ce luptă pentru a izgoni de pretutindeni întunericul robiei capitalismului, miasmele rasismului, ororile războiului și aduce pretutindeni primăvara omenirii: aerul proaspăt al libertății, cîntul armonios al frăției între popoare, florile minunate ale socialismului. E marea sărbătoare a solidarității și frăției ce-i unește pe oamenii muncii. Pe deasupra oceanelor, munților și depărtărilor, mîinile se string puternic, inimile bat alături pentru țelurile scumpe ale omenirii progresiste.

★

Au trecut aproape 7 decenii de cînd prima oară a fost sărbătorită Ziua internațională a muncii. În acest răstimp — atît de scurt în istoria multimilenară a omenirii — s-au petrecut schimbări uriașe în situația clasei muncitoare, în raportul de forțe dintre ea și capitalism, datorită unui eveniment istoric de o covîrșitoare importanță: Marea Revoluție Socialistă din Octombrie de la care se împlinesc la toamnă 40 de ani. Sub conducerea partidului comunist, călăuzindu-se după ideile marxism-leninismului, oamenii sovietici au dărîmat societatea bazată pe exploatarea unei clase de către alta și au construit pentru prima oară orînduirea socialistă, dovedind că ea este incomparabil mai umană, mai dreaptă decît cea capitalistă și că asigură incomparabil mai bine progresul societății.

Revoluția din Octombrie a avut o influență hotărîtoare asupra întregii evoluții istorice. Mișcarea revoluționară proletară și de eliberare națională a luat o dezvoltare uriașă.

Gloriosul avanpost al proletariatului mondial, Uniunea Sovietică, a salvat omenirea de barbaria fascistă, a ajutat o serie de popoare să se elibereze de jugul capitalist, iar astăzi înalță nobilul steag al luptei pentru pace și colaborare între popoare.

Socialismul a devenit un sistem mondial. Pe o pătrime a globului se întind țările care formează lagărul socialismului, mai puternic prin coeziunea lui, prin solidaritatea ce unește popoarele acestor țări, prin succesele mari

ce le obțin în domeniul economic, politic și cultural, decît lagărul imperialist, măcinat de contradicții de neînălțurat și pe care legile dezvoltării societății îl condamnă la pieire ca pe o orînduire perimată.

Așa cum ne învață știința marxistă, orînduirile perimate nu părăsesc de bunăvoie arena istoriei, ci opun o rezistență înverșunată forțelor progresiste. Imperialiștii au dovedit din nou că nu sînt interesați în coexistența pașnică, ci în promovarea politicii de pe poziții de forță. Ei resping propunerile U.R.S.S. pentru dezarmare, creîndu-și pretutindeni baze militare, mărîndu-și stocurile de arme atomice, ducînd acțiuni pentru cîmpirea Orientului Apropiat și Mijlociu și mai ales reinviind și înarmînd pînă-n dinți militarismul german, acest vechi dușman al omenirii.

★

Dar între planurile imperialiștilor și realizarea lor e o prăpastie adîncă. Există astăzi forțe sociale capabile să zădărnicească aceste planuri. Cea mai puternică forță e lagărul socialismului. Încercările imperialiștilor de a submina lagărul păcii și socialismului, de a distruge unitatea lui au fost și vor fi zdrobite, așa cum a fost zdrobită contrarevoluția fascistă din R.P. Ungară, pusă la cale de cercurile imperialiste. Așa cum a arătat mareșalul Jukov cu prilejul semnării acordului privitor la staționarea temporară în țara noastră a trupelor sovietice, popoarele acestor țări sînt hotărîte să apere libertatea și cuceririle proprii, ca și pe cele ale celorlalte popoare din lagărul socialismului, „ca un tot unic, ca o cauză comună proletară internațională, după principiul «unul pentru toți și toți pentru unul»”.

O puternică forță care se împotrivesc planurilor imperialiste este proletariatul din țările capitaliste și coloniale, care, sub conducerea partidelor comuniste și muncitorești, desfășoară acțiuni eroice, împletînd lupta pentru o viață mai bună cu lupta împotriva politicii de înarmare și război a guvernelor lor.

Adversari hotărîți ai planurilor imperialiste sînt și statele care s-au rupt de lanțurile robiei coloniale sau semicoloniale. Ele luptă activ contra imperialiștilor și a politicii lor de înrobire și război, pentru independență politică și economică.

★

În acest întii de Mai, pe străzile orașelor și satelor patriei

noastre au manifestat lungicoloane de bărbați și femei, de tineri și vîrstnici, îmbrăcați în haine de sărbătoare, cu flori la piept și în mîini, cu copii pe umeri, sub steagurile roșii fluturînde.

Cu cîtă mindrie își purtau muncitorii modelele noilor mașini construite de ei în acest an, graficele care arătau cum și-au îndeplinit angajamentele luate în cinstea lui 1 Mai, cu cît a crescut producția la oțel, la cărbune, la țesături, la alimente! Ne creștea inima în piept citînd pe panourile uriașe cifrele care arătau succesele tinerei noastre industrii, ale agriculturii noastre, ale științei și culturii noastre, așa cum ne creștea inima cînd treceau copiii împodobiți cu ghirlande de flori — ei înșiși ca niște flori — copiii de care partidul și statul nostru se îngrijesc ca niște buni părinți, așa cum ne creștea inima cînd treceau zvelți și vioi tinerii și tinerele cărora li s-au creat și li se creează condiții tot mai bune de trai și învățătură.

Mergem mai departe pe drumul luminos arătat de partid, plini de hotărîrea de a munci pentru ca scumpa noastră republică să fie tot mai înfloritoare și mai puternică, pentru ca alături de popoarele din lagărul socialismului, alături de toți oamenii muncii, să apărăm cuceririle noastre, care sînt cuceriri ale clasei muncitoare mondiale și să impunem pacea în întreaga lume.

Aneta STERN

Proletari din toate țările. uniți-vă!

Femeia

Anul X Nr. 5 mai 1957

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI CULTURALĂ EDITATĂ DE COMITETUL FEMEILOR DEMOCRATE DIN R.P.R.

DIN CUPRINS

● „JENNY ȘI KARL MARX”

de Ileana Luchian

● „PRIETENUL NOSTRU ATOMUL”

de Ana Ivanova, medic

● „FILE DINTR-UN CARNET DE CAMPANIE”

de Al. Antoniu

● „REPORTAJ DIN VALEA OȚELULUI”

de Ana Gavrilăș

● EROINA NECUNOSCUTĂ

de Georgeta Horodincă

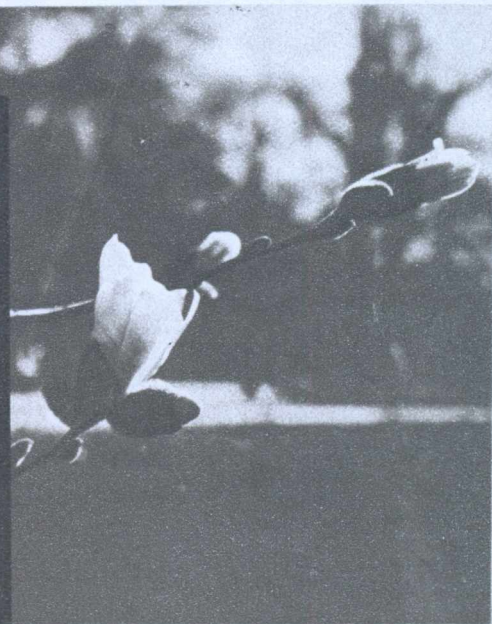
● DISCUȚII ÎN JURUL FILMULUI „PREA TÎRZIU”

MODA
SUPLEMENT TIPAR
JOCURI-SFATURI PRACTICE

CÎNTEC DE MAI

ION BRAD

N-am pasiuni îmbătrînite-n mine,
Uscate rădăcini, pietrificate.
Tot ce e nou îmi fulgeră în vine,
Cu aripi largi pămîntul mă tot bate.
Și nu-s un fir de apă doar țîșnită,
Ci lung convoi de fluvii revărsate,
Cascade mari de flori și rîs, iubită,
Îndrăgostit, și nu pe jumătate!

La Porțile Ardealului

Oșteanul de la 1877

Intr-un sătuc așezat pe malurile Motrului l-am întâlnit pe veterarul Mihai Butureanu. În bătrînul trecut de 100 ani, cu greu ai putea recunoaște pe voinicul care a luptat cu vitejie în războiul pentru independență.

Mult a trăit și multe a mai văzut în viața sa. „Pe aici, cît vezi cu ochii — își deapănă el amintirile — erau moșițele Boșileștilor. Zeciuală, podvezile, amenzile... veșnic eram datori boierului. Credeam că după război o să ne dea și nouă, țăranilor, pămînt. Că doar pentru asta am fost la Plevna și-au căzut atîția dintre ai noștri.

Pămînt a primit însă regele. Și a pus mina neamșul pe o moșie... că ajungea să împrăprietărească toți soldații.

Întrebările curg una după alta, iar moșul răspunde încet și chibzuit de parcă întreaga înțelepciune a poporului s-a adunat în vorbele acestui moșneag, drept ca un brad. El ne povestește despre prietenia care se legase între ostașii romini și ruși în focul luptelor pentru independență.

„Cu rușii — continuă el — trebuie să fim frați. Ei ne-au ajutat să scăpăm de jugul turcesc și ne-au ajutat acum încă o dată să ne eliberăm. Eu — și moșul își înalță capul plin de mîndrie — îl cunosc chiar pe Vorosilov. Am stat cu el de vorbă într-o zi la București, la parada de 23 August. Moșul lui a luptat și el cu turcii pentru eliberarea Romîniei. Da, da, mi-a spus-o chiar Vorosilov.”

Un zîmbet cald luminează fața bătrînului: „Ei, acum sînt alte vremuri. S-a terminat cu Boșileștii... E păcat că sînt bătrîn... ce-aș mai da să fiu încă o dată tînăr”, zise el privind în gol, clătînd capul cu părere de rău.

Ne-am despărțit cu greu de bătrînul oștean.

El este unul din zecile de mii de oameni simpli care prin lupta lor eroică au plămădit la Grivița, Plevna, Smîrdan, acum 80 de ani, independența Romîniei.

Dar moș Mihai înțelege că adevărata independență națională s-a înfăptuit în regimul nostru, democrat-popular. Pămîntul pentru care au luptat țăranii în războiul din 1877, toate bogățiile țării sînt astăzi ale poporului muncitor.

Ana BOJAN

File — Dintr-un carnet de campanie

de AL. ANTONIU

La 9 mai 1945, comandamentul trupelor hitleriste a semnat capitularea. Se sfîrșise lungul și anevoiosul război, care impusese omenirii imense jertfe și suferințe. E bine să ne amintim. Fiindcă și azi trăiesc și uneltesc alți pretendenți la dominația lumii. Imperialiștii își pun speranța într-un viitor război, ca singura soluție care i-ar mai putea salva pe ei și orînduirea lor.

Eu, ostașul de odinioară, știu că mersul istoriei înainte nu poate fi oprit. E de ajuns să-mi reamintesc chiar numai de ultimele zile ale războiului. Eroica armată sovietică se apropia de Berlin. Sînt cunoscute faptele de legendară vitejie ale armatei sovietice. Sînt cunoscute faptele de arme ale ostașilor romini purtate pentru libertatea patriei, pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei.

Voi aminti în citeva rînduri în ce a constat

participarea Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu Debrețin” și a celorlalte 14 divizii romînești care au luptat alături de glorioasa armată sovietică.

Au străbătut, luptînd pentru fiecare sat, uneori chiar și pentru fiecare casă, 1.000 de km. Au trecut luptînd peste 12 masivi muntoși și au forțat peste 12 cursuri de apă. Pentru mulți, Mureșul, Tisa, Gronul, Nitra, Vagul și Morava nu sînt decît denumirile unor rîuri de care au auzit sau le-au învățat la lecția de geografie. Pentru noi, ostașii romini, înseamnă tot atîtea victorii. Pe malurile lor am pierdut tovarășii credincioși și devotați. Trupele romine au contribuit la eliberarea a peste 3.800 de localități, dintre care 53 de orașe și 180 de centre mai însemnate.

Mă voi opri asupra a două momente; unul marchează începutul eliberării Ardealului, al doilea un episod de luptă în prețuia victoriei.

Divizia de voluntari „Tudor Vladimirescu” se afla la porțile Ardealului. În seara zilei de 4 septembrie, pandurii intrau în satul Hărman. Pînă către miezul nopții unitățile au ocupat o linie subțire de apărare și au schimbat-o în baza de pornire la atac.

În sfîrșit, clipa cea mare, pentru care ne pregătiram pe pămîntul ospitalier al Uniunii Sovietice, sosise!

Bănuiam prezența dușmanului pe dealurile din față. Îl știam sălbatic și crud. Dar pinza neagră a nopții nu ne îngăduia să-i cercetăm vizuina. În față, lanurile foșnesc abia auzit. În stînga și în dreapta, crengile pomilor gem de bogăția fructelor pîrguite. Undeva, un cocș trîmbițează destrămarea nopții. Curînd, zorile se ivesc biruitoare.

Pe dealul din față, se zărește crucea bisericii din Ilieni. Nici o șoaptă. Pacea plutea peste tot întinsul firii... Pace?! De undeva, de unde încă nu putem vedea, ne pîneau ochi de lupi hăituiți.

Prin lanurile înalte de porumb, pe sub crengile cu mere roșii se strecoară, ca umbre, aducătorii cuvîntului scris. Este primul nostru „voluntar”, ziarul „Înainte”. Slova îi este încă udă; el vine însă o dată cu zorii în poziție, vine înaintea primului nostru atac.

— Tine, frate, și dă-le mai departe... Mă lăsați să stau și eu cu voi? Aș vrea să vă însoțesc în luptă...

— Nu, nu se poate...

(E unul din redactorii și corespondenții noștri de front; pandurii îi spun Ecaterina.)

Cerul s-a luminat pe nesimțite; razele soarelui s-au cuibărit în infinitatea boabelor de rouă și strălucesc în cele mai frumoase culori din lume. Deodată, se înalță spre cer jerbele scinteietoare ale rachetelor. Este uvertura multicoloră a simfoniei ce va urma. Și începe o vijelie cumplită, sfărîmînd tăcerile de pînă acum. Mitrălierele făcănesc asurzitor, proiectilele de brand își filșie aripile ucigătoare, și apoi se sparg în urlete înnebunitoare. Tunurile trag salvă după salvă. În dreapta noastră, „Katiusele” acompaniază această fantastică orchestră.

La început, nu vedem pe nimeni. Vijelia izvorăște parcă din adîncul pămîntului...

Cît timp să fi trecut... o clipă, o oră, o veșnicie, cînd alte jerbe, roșii ca singele ce avea să curgă din belșug, ne arată drumul: Înainte! Și atunci, ca un val, ca o cascadă, pandurii s-au prăvălit către cuiburile fasciste. Nici pantele abrupte ale dealului, nici focul ucigător al dușmanilor nu i-au putut opri.

Cu o seară înainte, eram la porțile Ardealului. Dar n-am apucat să-i trecem bine pragul. Mulți dintre noi au ingenuncheat în țărîna udă de rouă și nu s-au mai ridicat niciodată.

Privesc împrejur. Lîngă tine merg cu mîinile încleștate pe arme oameni, prieteni cu care ai stat de vorbă cu o clipă înainte.

Și acum... nu mai sînt. Unii cad. Se uită la tine, și tu nu poți să te oprești să-i ajuți. Dacă ai sta, dușmanul ar lovi mai ușor în ai tăi. În tine chiar. Mai este apoi faptul că tu nu-l vezi pe inamic; vezi doar flacăra armei ucigășe. Uneori simți o greutate în picioare: cazi și nu-ți mai vine să te ridici. Tovarășii tăi merg înainte... Gloanțele îți vîjîie pe la urechi și te bucuri că le auzi. Dacă nu le mai auzi, totul s-a sfîrșit.

— Înainte! Înain...

— Ce-i Costea?

— Ina...

A căzut. Și ce drag ne era acest tînăr comandant al companiei a 9-a. Ce suflet drept și vi-

teaz... Ajunsesse primul pe creasta dealului. S-a răsucit să-și mai vadă o dată pandurii și i-a văzut urcînd; i-a văzut pentru ultima oară. În locul lui a răsărit sergentul Grecu — loctiitorul său politic. Cu ură nestinsă au nimicit ostașii pe dușmani.

Din Ilieni, din vale, se urcau acum, gîfîind, tancurile cu crucea aducătoare de moarte. Unele trăgeau din mers, altele se opreau scormonind zărilor, tufișurile. Tunurile noastre de 45, ridicate pe brațe pînă deasupra dealului, trag în plin. Dar nu toate tancurile sînt nimerite. Și atunci, pandurii le sfarmă cu grenadele, șenilele, lovesc în ambrazuri, sar și desfac capacele turelelor. Așa a căzut eroic și sergentul Grecu în luptă cu un „tigru” fascist. Și nu noi le-am întors spatele, ci ele, tancurile, au făcut cale întoarsă.

Din dreapta coborau în amurg tancurile sovietice. Steaua roșie de pe turelă scînteia ca un zîmbet de prietenie și îmbărbătare.

Începuse eliberarea Ardealului, dar lăsam la porțile sale primele morminte de eroi.

Mai tîrziu un pandur a scris aceste versuri:

„Pe hotarul cu obuze, din Ardealul dezrobit,
Un mormînt stropit cu raze străjuia în asfințit...
Din movila lui cu iarbă a crescut o lăcrămioară
Dulce, ca un gînd din basme, ca un zîmbet de fecioară“...

În ajunul zilei de 9 Mai

Unitățile sovietice și cele românești se aflau la nord de Brno, în Cehoslovacia. Inamicul rezista cu îndrăjire, asemenea unei fiare rănite de moarte.

Deodată, din spate, din Brno, se pornește o canonadă de o violență neobișnuită. Din toate gurile de foc, din tunurile de toate calibrele, se încrucășau în văzduh proiectilele, trasoare, rachete de toate culorile.

Din oraș, tancuri, tanchete, mașini, trăsuri, împodobite cu flori și steaguri, pătrund în liniile de foc. Victoria! Victoria vieții asupra morții! Pe toate frontierele, focul încetase. Numai aici, în apropiere

„Cucerirea Debreșinului” — reproducere după tabloul pictorului Octav Iliescu, laureat al Premiului de stat

de Praga, dușmanul n-a încetat focul decît după ce a fost complet nimicît.

Victoria totuși a fost cucerită. 9 Mai și-a înscris ziua cu litere de aur în cartea istoriei.

★

Nu-i chip să nu primesc cu bucurie fiecare primăvară: văd mugurii spărgînd carapacea lor gingașă, boschetele de gălbioară, mă desfat cu mireasma liliacului. Ce minunat e să trăiești!

Dar în fiecare primăvară retrăiesc cu emoție acea primăvară a anului 1945—la fel de măiestru împodobită de natură—, dar atît de deosebită pentru mine, pentru noi toți, pentru omenire. 9 Mai 1945 reprezintă triumful omeniei, al vieții!

„SĂ FACEM DIN LUNA MAI O LUNĂ DE LUPTĂ PENTRU DEZARMARE”

— Din Apelul Biroului F.D.I.F. —

Lumea întregă urmărește cu îngrijorare continuarea experiențelor cu armele atomice și termonucleare. Recent s-au anunțat noile experiențe. Savanții de seamă au dat alarma: „Continuarea acestor experiențe amenință sănătatea și viața oamenilor, sănătatea și viața copiilor noștri. Ele sînt o amenințare pentru generațiile viitoare. Se întetește cursa înarmărilor. Se fac depozite de arme atomice și termonucleare. Bogății materiale uriașe în loc de a fi folosite în interesul bunăstării și al progresului sînt folosite pentru pregătirea marelui război și a distrugerilor”.

Femeile și mamele din lumea întreagă țin minte jertfele și ruinele celui de-al doilea război mondial și nu pot să se împace cu o astfel de situație monstruoasă. Ele cer încetarea imediată în întreaga lume a experiențelor cu armele atomice și termonucleare. Noi femeile sîntem cu toate conștiente că o înțelegere cu privire la această problemă este necesară și posibilă.

Pretutindeni în lume femeile trebuie să fie inițiatoarele unei mișcări largi pentru dezarmare. Ele trebuie să-și unească eforturile și să-și împutășească acțiunile în vederea acestui țel.

Să facem deci din luna mai a acestui an o lună de luptă pentru dezarmare, o lună de luptă în apărarea vieții și a păcii. În toate țările, în luna aceasta va trebui să fie desfășurată o largă și multilaterală activitate, va trebui ca glasul femeilor să fie auzit — pretutindeni — în orașe și sate, în parlamente, în guverne, în ședințele subcomitetului și ale comisiei O.N.U. pentru dezarmare.

Consiliul Mondial al Păcii a cerut să se înceteze experiențele cu arma atomică și cu hidrogen. Conferința internațională împotriva armei atomice și cu hidrogen și pentru dezarmare va avea loc în luna august a acestui an la Tokio.

Femeile trebuie să acorde un sprijin cît mai mare acestei activități, știind că unindu-ne eforturile, noi vom putea obține succese hotărîtoare.

„Mersul evenimentelor arată că prietenia și înțelegerea reciprocă între popoare pot înlocui forța și violența și că hotărîrea popoarelor poate să silească războiul să cedeze.

Astăzi mai mult ca oricînd lupta pentru pace este lupta pentru dezarmare.

Femei, mame, apărați viața, apărați fericirea copiilor!

Biroul Federației Democrat Internaționale a Femeilor.

Berlin 5 aprilie 1957

Au ajuns în U.R.S.S. darurile trimise de femeile din țara noastră surorilor lor sovietice, cu prilejul zilei de 8 Martie ca un semn al dragostei și al solidarității lor. Comitetul Femeilor Democratice a primit următoarea scrisoare de mulțumire din partea Comitetului Femeilor Sovietice.

MOSCOVA

CĂTRE
COMITETUL FEMEILOR DEMOCRATE
DIN R. P. R.
Președintei STELA ENESCU
Secretarei ANA LUNGU

Dragi prietene,

Am primit minunatele dumneavoastră daruri. Vă mulțumim din toată inima, dumneavoastră și femeilor din România, care le-au pregătit cu atîta dragoste.

Noi, femeile sovietice, le primim ca pe un semn al prieteniei de neclintit dintre femeile țărilor noastre, ca pe o manifestare a dragostei frățești și a solidarității internaționale.

Darurile au fost trimise la adresele indicate, iar cele primite fără adresă le trans-

mitem unor colective de întreprinderi și instituții nu numai din Moscova, ci și din alte orașe.

Reprezentantele diferitelor colective primesc darurile cu un sentiment de dragoste pentru femeile romîne și sîntem încredințate că vor răspunde cu bucurie la scrisorile prietenelor lor din România.

Noi vă mulțumim din nou dumneavoastră, conducătoarelor Comitetului Femeilor Democratice din R.P.R., pentru munca mare pe care ați desfășurat-o în interesul prieteniei romîno-sovietice și vă rugăm să transmiteți tuturor femeilor din R.P.R. sentimentele de dragoste și caldă prietenie ale femeilor sovietice.

Ele le urează succese tot mai mari în construirea socialismului, a unei vieți luminoase pentru poporul lor.

Să crească și să se întărească prietenia de neclintit dintre popoarele noastre, dintre femeile sovietice și femeile romîne.

Președinta Comitetului Femeilor Sovietice N. POPOVA

Secretara responsabilă a Comitetului Femeilor Sovietice I. PETROVA

crează liber, cu avânt, pentru a da patriei mai mult oțel — piurea industriei constructoare de mașini. Și e frumoasă Reșița, orașul asta împletit cu uzina, chiar și ziua, când e învăluită în fum. Acum fumul nu se vede. Dar se simte.

O adiere caldă aduse un parfum suav, și fața călăuzei noastre fu scaldată de un zîmbet cald, cuprinzător, iar glasul său, de obicei dur, spuse cu o bucurie copilărească, plină de duioșie:

— Au înflorit cireșii în pădure.

De aici se poate simți tot clocotul

Întilnindu-mă într-o zi, la hala nouă, tovarășa Sorina Velcean, șefa operatoarelor de la centrala

A țîșnit o lumină orbitoare

Reșița am cunoscut-o pentru prima oară dintr-o pictură în ulei, pe care am văzut-o odată în casa unui prieten. Imaginea mi-a rămas întipărită în minte și acum căutam să o identific.

Într-una din zile, trecînd pasarela care duce la furnale, mi-am spus: „Această frîntură reșițeană era în tablou și totuși... parcă nu-i această”. Am trecut apoi noaptea pe acolo și același sentiment de îndoială m-a încercat. Deodată însă, sus, pe platou, a țîșnit o lumină orbitoare, și atunci am recunoscut peisajul.

— Hai, hai că au slobozit fontă la furnalul unu, m-a îndemnat însoțitorul meu, același din prima zi. Cîteva trepte de fier și am fost pe platou. Un tînăr își acoperise fața cu brațul și privea șuvoiul luminos, care curgea din ce în ce mai plin spre căldarea de la capătul celălalt al jgheabului. Ne-am apropiat de tînăr. Simțindu-ne prezența, s-a întors.

— Un mic joc de artificii, nu? a glumit el. Apoi ne-a întins mîna și s-a recomandat, nu fără mîndrie: Vasile Benea, ajutor de maistru.

Din gura cuptorului, fonta curgea însoțită de o simfonie amețitoare de stele albastre. Benea privea cînd la „jocul de artificii”, cînd la torentul de metal incandescent.

REPORTAJ

Cetatea oțelului... S-o privim de colo de pe deal, ne îmbie cineva și prinse să ne povestească istoricul ei.

Prin împrejurimile Reșiței, prelucrarea primitivă a minereurilor era cunoscută din vremuri preistorice, după cum dovedesc vetrele pentru turnat minereu care se văd la Boeșa, Ocna de Fier. Reșița însă, pînă pe la jumătatea veacului al XVIII-lea, era o așezare liniștită de agricultori și păstori.

Calcarurile Reșiței, material greu de transportat, necesare industriei metalurgice, pădurile întinse, pînă la Semenice, și în special căderea de apă a Bîrzavei, de aci, de la Reșița, care putea să țină în funcțiune uzina chiar cînd debitul apei ar fi scăzut, ademeniseră lăcomia habsburgilor.

Astfel, la 1 noiembrie 1769, din ordinul curții de la Viena, se ivesc la Reșița meșteri străini care ciocănesc și zidesc din zori pînă-n noapte, ridicînd în vreo doi ani așezări greoaie, mohorâte. Muncitorii coloniști și romîni lucrează sub teroarea unui regim de muncă forțată, pentru care primise o simbric ridicolă (și aceasta dij-muită de funcționarii stăpînirii) și s'amenințați cu bătaia; băștinașilor li se confiscă și averea dacă îndrăznesc să se împotrivescă. Din această pricină, uzinele suferă o continuă lipsă de brațe de muncă. Dar imperiul austriac știe să ia măsuri. Aduce muncitori din alte țări. Iar pentru muncă necalificată angajează, cu contract pe 25 de ani, iobagi din satele învecinate. Nimeni n-are dreptul să părăsească locul de muncă înainte de termen...

— Stați, am ajuns, ne opri călăuza noastră. Dintr-un coș o flacăra, aci albastră, aci violet, țîșnea cu putere și grație spre spațiile astrale, dînd priveliștii un farmec de necuprins.

— Acolo unde-i flacăra aceea, ard milioane, ne întrerupse din admirație însoțitorul nostru. Dar se fac studii acuma, reluă el, și o să folosim noi alt fel mîndrețea asta de gaz. O să-l punem la lucru. Vedeti, continuă el, asta-i cetatea oțelului de azi! Unde zeci de mii de oameni, de naționalități cum nu se poate mai diferite, lu-

telefonică a combinatului, mă invită: „Treceți și pe la noi...” Mărturisesc: nu mă atrăgea nimic. Ce putea fi atît de interesant la dînsese față de celelalte sectoare ale Reșiței?

Se petrecu însă ceva care-mi schimbă de îndată hotărîrea. Cineva telefonă cu desperare: „Tovarășa Sorina, vino te rog! trebuie să începă îndată operativă și mă îngrozesc legăturile pe care trebuie să le fac”.

Și am însoțit-o pe tovarășa Sorina. — Bine ai venit, se bucură o femeie voinică și îi făcu loc Sorinei la centrala de operativă.

„Alo, operativă, operativă, operativă!” — anunță ea cu glasul cald și limpede, iar degetele dibace schimbă cu repeziune cheile. În cîteva clipe, toate legăturile fură făcute, iar în încăpere se auzi un glas gros bărbătesc care făcu apelul: energetica, transporturile, cocsăria, oțelăria, furnalele, laminoarele..., indicînd ordinea în care trebuiau să participe.

— Vorbește dispecerul, îmi explică Sorina Velcean.

După apel glasul bărbatului făcu o pauză de o clipă, apoi începu să dea dispoziții, să întrebe, să facă observații. Ascultînd, aveai impresia că în aceeași clipă ochiul lui ager se află pretutindeni și vede ce se întîmplă la cocsărie și furnale, la laminoare și oțelărie. Unele discuții sînt scurte. Altele însă se înflăcărază, scapără. Șeful serviciului transporturi, de pildă, făgăduiește să asigure vagoanele necesare, dar cere tăios cocsăriei să le descarce la vreme. Și cocsăria aude. Secției energetice i se cere să dea în exploatare, peste 6 zile cel mult, trei magneți. „Cum peste șase zile?! — se vaită supărat șeful secției — pentru fiecare e nevoie de o muncă mai îndelungată...” Dar dispecerul îi tăie scurt firul vîicării: „Ne trebuie magneții”...

Astfel, pe neașteptate, am făcut cunoștință cu clocotul muncii din Combinatul metalurgic Reșița, cu eforturile și succesele celor care lucrează aici.

— Dăm fontă peste plan, spuse tînărul mîndru. Din pricina noastră n-au să se plîngă oțelarii.

— Dar calitatea? întrebă însoțitorul meu. — Să nu ducă grijă oțelarii. Noi, comuniștii, îi vom susține tot așa și în varianta a doua, spuse Berea cu scipiri jucăuse în ochii săi verzi.

Vîntul își schimbase direcția, probabil, pentru că un abur gros cu miros puternic de sulf năpădi platoul, alungindu-ne. Abia mai tîrziu am aflat ce a vrut să spună Benea cu ultimele sale cuvinte...

Atunci cînd oțelarii și-au luat angajamentul, biroul organizației de bază de la oțelărie a trimis comuști la secțiile care-i deserveau să stea de vorbă cu muncitorii și comuniștii din acele secții. Și Benea e comunist. Iar „varianta a doua” este al doilea angajament pe care și l-au luat oțelarii: să dea pînă la 1 Mai încă 3.000 tone de oțel. Primul angajament de 5.000 tone și l-au îndeplinit pînă la 15 martie.

Cu prețul unei vieți

Cînd am cunoscut-o pe Iuliana Kvasnicsek, șefa unei echipe de bobinatoare la secția „Utilaj electric”, care lucrează în uzină din 1943, am întrebat-o cum a reușit să se angajeze, știind că pe atunci femeile erau foarte greu primite.

— E o poveste lungă, a oftat ea. Poftiți mai bine pe la noi acasă, pe seară. Eu am după-masă o sedință de partid și pe la șase voi fi acasă. Întrebați de casa lui Zelenak, pe Lend II.

Pe Lend II, priveliștea minunată a naturii înconjurătoare și casele noi de cărămidă, adăvurate vilișoare care de care mai cochete, îți bucură ochii. Într-o asemenea casă ne-a întîmpinat pensionarul Alexandru Zelenak, tatăl Iuliei. M-a poftit să o aștept pe Iuli, asigurîndu-mă că trebuie să vină din clipă în clipă.

— Al cui e copilul din tablou, l-am întrebat.

— Băiețelul Iuliei. A părăsit-o. Bărbat... Aici s-a hăgat mama lui. Cînd nu-i trebuia o noră sărăntoacă. Pe atunci nu era tot ce se vede aici, în casă. Eu am avut 8 copii. Am trăit greu.

Punea femeia „pățulă” și cartofi pe deal și le întorcea toată vara până la ultima păstaie, ea să dea fiertură la copii.

Odată a trecut pe drum un vecin cu un ciorchine în mână. Da' copilul cel mai mic, de vreo 4 ani atunci, a strigat după dînsul: „Nu-l mîncea tot, lasă-mi și mie o boabă!”. Eh... era greu. Și uite, cînd am ajuns să am și eu un ajutor în băiatul cel mare, Feri, pe care îl băgasem numai eu știu cu cîtă greutate la U.D.R., se abate nenorocirea pe capul nostru și moare într-un accident. „Cere despăgubire” — m-au îndemnat unii. „Am să cer” — mi-am zis. Pe urmă m-am socotit: Despăgubire... cine știe dacă mi-or da ori nu, dar dacă am să le cer au să mă ia la ochi, și într-o zi au să mă zvîrle afară din uzină. Mai bine mă duc la direcție să mă rog să-mi primească cele două fete mai mari la lucru, în locul despăgubirii. Măcar atîta... Și uite așa au intrat atunci, în 1943, ea ziliere, Iuli și Iozeфина.

O vezi astăzi pe Iuli bobinatoare? Șefă de echipă? Află că a învățat meseria abia în 1948, cînd s-a deschis primul curs de calificare. Îi era drag bobinajul. Și acum învață, vrea să ajungă maistru.

Supărarea bătrînului pensionar

Cum a intrat Iuli în cameră, bătrînul a luat-o în primire:

— Ia spune ce mai e pe la uzină? Pe la forjă... M-au scos la pensie... dar... cum! mi se plînsese el.

— Ei, tată, uită și dumneata, încearcă să-l împace Iuli.

Am crezut că are o pensie mică. Dar bătrînul a făcut un gest grăitor cu mîna: „Pensia e bună, peste 700 de lei, dar nu trebuia așa, deodată — se înverșună el. După 45 de ani de muncă... mă leagă ceva... nu? Și ei... scurt... parcă ar fi întors o foaie de hîrtie pe partea cealaltă.”

Ar rămîne acasă. Dar școala? Cum să lase școala?

Odată i-a dat de înțeles tatălui ei, învățător și el într-un sat moldovenesc: „E greu să înveți copiii altora și să-l crești și pe al tău totodată...”

Bătrînul învățător a privit-o mîhnit și i-a răspuns muștrător:

— Asta-i toată zestrea pe care ți-am putut-o da. Am muncit o viață întreagă și te-am ținut la școală. Dacă socoți că poți să-i dai cu piciorul... treaba ta...

Cum „să-i dea cu piciorul?”. Oare nu-i asta însăși viața ei? Cînd era mică, Elena se juca de-a învățătoarea. Apoi, cînd era mai mare și venea acasă de la învățătură, îl suplinea citeodată pe tata... pe bătrînul învățător.

Nu se poate. În iunie se va deschide creșa cea mare și frumoasă din Lunca Pomostului, și Gheorghîța va fi dat acolo. Nu. Nu va da cu „piciorul” zestrei. Tatăl i-a dat o zestre mare, frumoasă, neasemuit de mare și de frumoasă. Cu ajutorul ei sînt educați viitorii oțelari ai patriei.

Într-un palat

Pe o ușă, o tăbliță cu litere majuscule spune că aici își desfășoară activitatea cercul dramatic român. Pe altele: cercul dramatic german, maghiar, fanfara, corul nr. 1 și corul nr. 2, teatrul de păpuși, corul de copii, cercul literar „Maxim Gorki”, cercul de fotografi amatori, de radioamatori, cercul de artă plastică pentru maturi și copii, cercul de balet pentru maturi și copii... și încă nu le-am enumerat pe toate. O varietate ademenitoare de indevălcniciri, care fac mai plăcută și mai frumoasă viața muncitorilor, viața tineretului din Reșița.

— Aici e camera cercului de croitorie, mi-a spus cineva și m-a îndemnat să intru. Ce era

acolo n-am să vă pot descrie. Vreo 20—30 de tineri și tinere, unii pe masă, unii pe scaune, alții pe ferestre, lucrau. Unii pregăteau niște pălării chinezești din carton, alții coseau piate strălucitoare pe costumele minunate de mătase, de diferite culori.

— Mîine avem spectacol. Murim de emoție de pe acum, îmi spuse o femeie blondă, slăbuță, conducătoarearea cercului de balet, Elisabeta Deresze.

Dar de emoție se pare că „mureau” și croitoarea Elisabeta Ghedeau, și bobinatoarea Cornelia Ivanici, și lăcătușele Trudi Kolp, Vereș Margareta, Brici Maria, și mamele copișilor de cite 4—6 ani, și tînărul tîmplar de modele de la turnătoria din Mociur, Raimond Tamaika, și tînărul strungar Turău Dumitru. Toți acești muncitori erau acum maiștri și maestre de costume, iar a doua seară aveau să fie balerini și balerine în baletul „Zîna păpușilor” de Bayer, pe care aveau să-l prezinte la Casa muncitorească.

Moș Chindea-floraru

Încă un scurt instantareu fără care, dragi cititori, nu aș vrea să închei, pentru că în el e vorba de flori, de acele flori care înfrumusețează uzina, despre acele flori pe care le primesc muncitorii din Reșița la 8 Martie, flori care împodobesc grădinițele, rondurile din incinta combinatului, creșei, minuraturii cămin al fetelor din Lunca Pomostului... Flori care și au leagănul sus, pe dealul de pe care am privit Reșița în prima seară. Acolo unde sînt serele combinatului, îngrijite sub conducerea îndrăgostitului de flori tovarășul Alexandru Chindea.

Înainte de el, rare exista la Reșița o seră mică, în care se cultivau atîtea flori cit să ajungă pentru cei de la direcție și patronului. Dar din 1949, de cînd a venit moș Chindea acolo sus, serele s-au înmulțit. A fost nevoie să se înmulțească. Pentru că moș Chindea, unde vede un locușor mai liber, se apucă să facă un rond de flori, fie lîngă fabrica de locomotive, fie în alt loc. Acolo unde nu te duci cu gîndul. Oamenii au îndrăgîț și ei florile lui moș Chindea. Chiar cei care le băgau mai puțin în seamă altădată.

„Munca noastră-i muncă de lux. Se mai socotește și așa — spune el. De aceea, noi trebuie să facem mult cu cheltuieli puține.” Și acolo sus unde sînt serele și pretutîndeni, acum, din primăvară și pînă în toamnă, cu cheltuieli puține, vor încînta ochii muncitorilor florile lui moș Chindea.

ANA GAVRILAȘ

IN VALEA OTELULUI

L-am înțeles pe bătrînul forjar. Nu-i ușor să te desparți de locul de muncă, de locul unde ți-ai petrecut mai mult de jumătate din viața. Nu... nu poți uita așa ușor.

Dar n-am înțeles de ce comitetul de instituție, organizația de bază, atunci cînd au ieșit la pensie o serie de bătrîni, n-au făcut din asta un prilej de sărbătoare. Era o oboseală peste puterile omenești ca să li se spună acestor bătrîni o vorbă bună, poate chiar și de mulțumire?

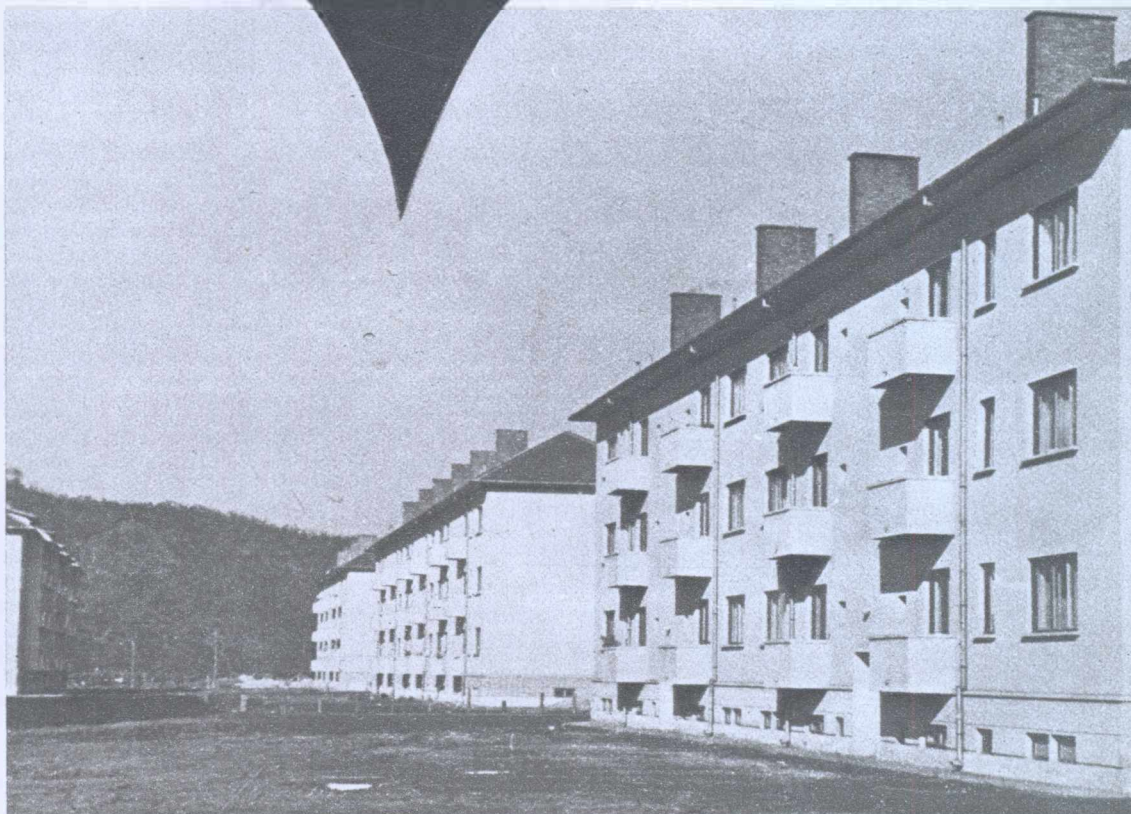
Zestrea Elenei

O femeie tînără, înaltă, zveltă, cu scilipiri vesele în ochii întunecați, cu o față deschisă și o fire prietenoasă, așa arată Elena Coropceanu, deputată (aleasă a doua oară) și învățătoare la Școala nr. 6, școala cea nouă de șapte ani din Lunca Pomostului, unde sînt noile blocuri muncitorești.

Dacă o întrebi ceva despre munca ei, îi vorbește cu atîta pasiune și dragoste de clasa ei, de copii și de părinții copiilor, care o înțeleg și o ajută, de ceea ce a făcut și de ceea ce are de gînd să facă, încît nu-ți vine s-o întreprui. E îndrăgostită de munca ei de parcă ar fi de un an la catedră, nu de 12.

Dar Elena Coropceanu e și mamă. Are și ea un copilăș viou și drăgălaș, căruia tocmai acum îi ies dințișorii. Și ea, și soțul ei îl adoră. Unii însă n-o înțeleg.

— De ce nu rămîi acasă să-ți crești pruncul? îi spun.

JENNY și KARL MARX

Trier este un mic orașel din Germania, situat aproape de frontiera franceză, printre dealuri de vii și grădini, în idilica vale a Moselei. Acolo, în grădina bogatei familii von Westphalen, s-au cunoscut, la începutul veacului trecut, doi copii: Jenny von Westphalen, o fetiță frumoasă, blondă, cu ochii negri, și micul și oacheșul Karl Marx.

La 16 ani Jenny fu introdusă în așa-numita societate bună a orașului. Balurile, serbările, costumele, petrecerile și reuniunile la care lua parte cu plăcere erau de fapt mijlocul prin care părinții ei căutau pentru tânăra, bogată și frumoasă fată, aleasă defiecare dată regina balului, o partidă bună. Și pretențiile nu întârziară să apară. Numai că în ciuda tinereții, cochetăriei și succeselor ei, înțelepciunea și sericizitatea o ajutau să aprecieze oamenii la justa lor valoare. Între ea și tînărul Marx se stabilise o înțelegere tainică, în ciuda prăpastiei de netrecut ce părea să-i despartă. Ea făcea parte dintr-o familie nobilă și bogată, pe cînd Marx era fiul unui sărac și anonim consilier juridic. Apoi Jenny era cu 4 ani mai mare decît Marx. Cînd, în 1847, acesta îi ceru oficial mîna, în familie izbucni un mare scandal. Jenny se îmbolnăvi și numai teama de a o pierde făcu familia von Westphalen să-și dea, în sfîrșit, consimțămîntul.

Căminul tinerei familii trecu de atunci prin multe furtuni și greutăți. Dar dragostea și înțelegerea celor doi rezistă neabătută. Marx era nespus de mîndru de frumusețea și strălucirea soției sale. În 1863, după două decenii de căsnicie, poposind la Trier pentru înmormîntarea mamei sale, Marx i-a scris Jenny-ei. „Am făcut zilnic pelerinaje la vechea casă von Westphalen, care m-a interesat mai mult decît toate monumentele istorice romane, deoarece mi-a amintit de anii tinereții, cînd a adăpostit comoara mea cea mai scumpă. Zilnic sînt întreat în dreapta și în stînga de «cea mai frumoasă fată» din Trier și de «regina balului». Este grozav de plăcut pentru un bărbat cînd soția lui continuă să trăiască mai departe în închipuirea unui oraș întreg ca «o prințesă de basm»“.

★

Încă din anii studenției, tînărul Marx se dedicase

Petrecere la Engels.
(În mijloc Eleanor, fiica lui Marx).

luptei împotriva absolutismului și reacțiunii, alăturîndu-se grupului „tinerilor hegelieni”. Tatăl său îl mustra, arătîndu-i că scopul lui principal trebuie să fie formarea unei profesii, pentru a putea oferi frumoasei sale soții o viață lipsită de griji. Jenny se dovedi însă de la început o minunată și înțelegătoare tovarășă de viață. „Așa cum scrie mica, dulcea mea Jenny — îi răspundea Marx tatălui său într-o scrisoare — aceste considerente cad în fața unor datorii care sînt sfinte”.

Datorită uriașei sale activități politice, Karl Marx și familia sa avură de înfruntat nesfîrșite persecuții: exilurile îi obligau să se mute dintr-un oraș într-altul, dintr-o țară într-alta. Și tînăra fată, obișnuită să ducă o viață lipsită de griji, trăi și-și făcu educația politică în Parisul baricadelor, în sărăcioasele cartiere muncitorești ale Bruxelles-ului, în cețoasa și mohorîta Londră. Aici, unde familia Marx a petrecut mulți ani, Jenny cunoșcu casele îngheșuite și înnegrite de fum în care locuia proletariatul englez, cartierele lipsite de conducte de apă și instalații sanitare, ulițele înguste și murdare, pline de gunoaie și băltoace rău mirositoare, copii nenorociți, bărbați și chiar femei a căror unică consolare era basamacul!

Marx și Engels la lucru.

De comun acord cu soția sa, Karl Marx se dedică în întregime activității științifice și revoluționare. Aceasta a însemnat pentru familie nenumărate lipsuri și privațiuni, a însemnat uneori sărăcia cumplită.

Familia era neconținut hărțuită de creditori: brutarul, măcelarul, zarzavagiul, proprietarul. Marx trebuia să-și întrerupă mereu munca și să alerge pe la cunoscuți pentru a face rost de cîteva lire. Multe zile nu s-a putut duce la British Museum, biblioteca unde lucra, deoarece vestonul și paltonul îi erau amantate. Deseori familia lui Marx trăia săptămîni întregi doar cu cartofi, fără foc în timpul iernilor grele.

Jenny căuta să-l cruțe cît putea, luînd asupra ei hărțuiriile cu creditorii.

★

Jenny Marx a fost o mamă duioasă și iubitoare. Ea a dat naștere la 6 copii, dintre care însă 3 i-au fost răpiți de mizerie.

Heinrich Heine în vizită la soții Marx.

Primul a murit micul Guido, la vîrsta de un an. Curînd, l-a urmat Francisca, de 2 ani, la moartea căreia mama scrisese în jurnalul ei: „Moartea copilului iubit s-a nimerit în cea mai grea perioadă a vieții noastre. Am dat fuga la un refugiat francez, care locuia în apropiere și care ne vizitase cu puțin timp înainte. Cu cea mai prietenoasă compasiune mi-a dat 2 lire sterline. Cu ele am plătit micul sicriu în care doarme acum în pace bietul meu copil. N-a avut leagăn cînd a venit pe lume și pînă și ultimul mic lăcaș i-a fost mult timp refuzat”.

Dar cea mai îngrozitoare lovitură pentru familie a fost moartea fiului lor Edgar, de 9 ani, — poreclit în familie Musch — la 3 ani după moartea Franciscăi. În ultimele zile ale bolii, Marx îi scria lui Engels: „Soția mea este de o săptămîină bolnavă, cum n-a mai fost niciodată, din pricina încordării nervoase. Mie insumi îmi sîngerează inima și-mi arde capul”. Apoi, 7 zile mai tîrziu: „Sărmanul Musch nu mai este. A dormit în brațele mele azi, între 5 și 6. Înțelegi durerea mea...”.

La 12 aprilie 1855: „Casa e firește pustie și tristă de la moartea scumpului copil, care erasufletul ce-o înveselea. E de nedescris cît de mult ne lipsește. În tot timpul durerii chinuitoare din ultima vreme m-a sprijinit mereu gîndul la tine și la prietenia ta și speranța că noi doi mai avem de înfăptuit în lume ceva de seamă”.

Cele 3 fete care le-au rămas: Jenny, Laura și Eleanor, crescute în atmosfera de dragoste, înțelegere și respect reciproc dintre părinți, au devenit luptătoare active pentru proletariat. Două s-au căsătorit cu socialiști francezi de frunte, doctorul Paul Lafargue, unul din întemeietorii Partidului Muncitoresc Francez, și Charles Longuet. Eleanor, cea mai tînără și mai activă pe tărîm politic, s-a căsătorit cu medicul englez Edward Aveling. Înzestrată cu un mare talent, ea l-a ajutat pe Engels în editarea scrierilor postume ale tatălui ei și a jucat un rol de seamă în mișcarea muncitorească engleză. Cel mai mare merit al ei a fost organizarea în sindicate a muncitorilor englezi necalificați și a femeilor.

Dar în casa lui Karl și Jenny nu domnea veșnic tristețea. Firi vesele și pline de viață, în casa lor răsuna adesea cîntec și dansuri. Înzestrat cu o memorie extraordinară Marx le recita copiilor versuri și scere întregi din operele clasice, educîndu-i în spiritul respectului și admirației pentru cultura universală. În amintirile ei despre părinți, Eleanor scria: „Mi-aduc aminte cum mă lua în cîrcă Mohr¹ pe cînd aveam 3

¹ Mohr = maurul, porecla dată lui Marx în familie

Să slujești omenirii...

Am întâlnit după ani de zile la Iași o veche cunoștință. Una din eroinele reportajului pe care l-am scris cu 10 ani în urmă în revista „Femeia” intitulat: „Într-un cămin de fete”.

Mi-am reamintit de discuțiile tinerelor studente, de planurile lor de viitor, de visurile lor îndrăznețe. Și mai ales de replica studentei Ileana Marinescu: „Cine nu arde cât de cât pentru omenire, degeaba face umbra pământului”.

Și tocmai pe această fată o întâlnisem acum după ani de zile. Oare își realizase visurile ei de a sluji omenilor?

Am bătut la ușa pe care scria „Institutul pentru perfecționarea și specializarea medicilor”.

Am intrat într-o odaie obișnuită căminelor studențești, numai că de data aceasta locatari nu mai erau tinere studente, ci doctorițe adevărate, femei în plinul înțeles al cuvântului; una cu părul puțin cărunt, doctor Ana Banu Mehedinți, specialitatea chirurgie stomatologică; a doua, scundă, grațioasă ca o școlăriță, se specializează în radiologie infantilă, doctor Elena Luca, și a treia, înaltă, brunetă, cu fața limpede, luminată de o tainică frumusețe lăuntrică, doctor Ileana Struțeanu, specialitatea „neuropsihiatrie infantilă”.

Este o copie credincioasă, cu o umbră de maturitate a acelei Marinescu Ileana care în urmă cu un deceniu, cuvânta, pornită împotriva studenților fără nici un ideal în viață și pe care o pasionau cercetările

în complicatul și vastul domeniu al creșterii și educației copilului. Ileana Marinescu-Struțeanu este pe cale să devină astăzi cel dintâi medic neuropsihiatric infantil din întreaga regiune Galați!

Pe fața ei, cei zece ani nu au lăsat prea multe urme. Chipul neașteptat de proaspăt, chiar după nopți de studiu, e înrobilat de aerul de seriozitate împle-

tit din gingașie și cunoaștere. Un păienjenis aproape invizibil țesut în colțurile pleoapelor ascunde sumedenie de gânduri și întâmplări, numai de ea știute. Dar zîmbetul i-a rămas același și exprimă un neobișnuit optimism, aceeași încredere nețârmurită în viață și în puterile ei.

În spațiul acestor zece ani Ileana își împlinise visul. Studiase pediatria, fără să se rupă de studiul atent al psihologiei, își îndeplinise stagiul de trei ani ca medic pediatru în comuna Insurăței, lângă Galați. Se măritase cu Ion Struțeanu, medic internist, (m-a copleșit numele, simbolic, al comunei „Insurăței” — glumește Ileana) și acum a luat-o de la început, neobosită, perseverentă, aceeași care „vrea să ardă cât de cât pentru omenire” — să se specializeze într-o ramură atât de spinoasă și atât de utilă ca neuropsihiatria infantilă.

— Încep să cred că peste foarte puțină vreme nu voi mai avea nici o dorință neîndeplinită, mi-a spus, la despărțire, Ileana.

Dar cum se face că tot ea, după ce a admirat cum se cuvine și politicos strădania prietenului meu care se căznisce să-i facă portretul, mi-a aruncat, în treacăt, de parcă atunci îi venise în minte:

— O dorință mică, tot așa mai avea... Să am acolo la Galați o policlinică model, pentru copiii debili mintali de care să mă pot ocupa îndeaproape. Cu încăperi mari, luminoase, cu pereții pictați ca în basme, cu jucării instructive și ajutoare mîinate de aceeași dragoste care mă stăpînește pentru acești infirmi... Și dacă s-ar putea, o aparatură modernă de care să mă pot folosi pentru a-i reda cât mai curînd societății, vieții...

Cît de puțin te-ai schimbat, doctor Ileana Struțeanu! În răstimp de cîteva minute, ți-ai găsit de lucru pentru încă o perioadă lungă de viață, în gîndul tău a încolțit încă un vis pe care poate ți-l vei realiza cînd părul tău nu va mai fi atît de negru ca acum!

Aș vrea, tare aș vrea să ne întîlnim din nou atunci, Ileana, și să-mi destăinui ce altă dorință „mică” va mai scorni mintea-ți neastîmpărată și neobosită?!

Florina GULIAN

anișori și cum făcea cu mine ocolul grădinii din Grătin Terrace, aninându-mi ghirlande de flori în bucle de castanii. Realmente, după cum am aflat chiar de la el, cîteva capitole din „Optsprezece Brumar” le-a scris... făcînd pe calul pentru cei 3 copilași ai săi, care ședeau pe scaune în spatele lui...”.

Tot în memoriile ei, Eleanor a scris odată: „Nu exagerez deloc dacă spun că fără Jenny von Westhahlen, Marx n-ar fi putut deveni niciodată ceea ce a devenit”.

Într-adevăr, de-a lungul întregii lor vieți, în ciuda marilor greutăți familiare pe care le-au avut, Jenny l-a ajutat pas cu pas pe Marx în uriașa lui activitate politică și publicistică. Ea îi copia manuscrisele (deoarece Marx avea un scris necitit), îi rezolva corespondența, participa activ la difuzarea materialului și-și scutea soțul de multe din meschinele tratative cu unele tipografii. Jenny a fost cel dintîi om care a citit „Manifestul Comunist”, și generele ei Lafargue povestea că Marx nu dădea spre publicare nici un manuscris înainte de a nu fi fost citit de ea.

În cursul evenimentelor din 1848, Jenny a fost și ea arestată în Belgia, sub acuzația de „vagabondaj”, dar acest lucru a trezit o asemenea furtună de proteste în Belgia, Franța și Anglia, încît polițistul care a făcut-o a trebuit să fie concediat.

Marx vorbea adesea cu mîndrie despre tactul politic și iscusința soției lui, despre extraordinara ei

energie și operativitate. În același timp, Jenny găsea timpul necesar să studieze și să învețe, să-și dezvoltze cultura. Ea studia filozofia materialistă greacă, urmărirea dezvoltarea modernă a științelor naturii. O pasiona pictura, avea cunoștințe vaste din literatură. Ea scria adesea cronici teatrale londoneze și alte articole pentru „Frankfurter Zeitung”.

Frumusețea, inteligența, tactul și finețea ei erau mult apreciate de prietenii familiei. Cînd unul dintre aceștia, marele poet german Heinrich Heine, expulzat și el la Paris, venea literalmente plîngînd din cauză că vreun scrib reacționar îl atacase prea brutal, Marx îl trimitea la soția sa, care cu umorul ei vioi izbutea întotdeauna să ridice moralul poetului.

Între Jenny și Engels era o caldă prietenie și o strînsă camaraderie spirituală. Ea avea o desăvîrșită încredere în el și-i scria despre toate problemele lor de familie și politice, se plîngea cînd Marx n-o asculta și se extenua lucrînd.

lar Wilhelm Liebknecht, tatăl lui Karl Liebknecht, scria: „D-na Marx a fost prima femeie prin intermediul căreia am învățat să cunosc forța educativă a femeilor. Mama mea a murit atît de timpuriu, încît nu mi-a rămas despre dînsa decît imagini umbrite, învăluite în ceață... Ea (D-na Marx) mi-a fost... mamă, prietenă, confidentă, sfetnic. A fost pentru mine un ideal de femeie și este și acum”.

Dar unul din cei mai buni prieteni ai familiei Marx a fost Helene Demuth, credincioasa lor femeie de ser-

viciu. Atunci cînd, în plină sărăcie, ei nu mai aveau cu ce să-i plătească salariul, ea a refuzat să plece și, deși era o femeie frumoasă, a renunțat să se căsătorească numai pentru a rămîne în familia Marx, de care era atît de legată. Între ea și Jenny exista o prietenie strînsă, iar Marx, jucînd de multe ori cu ea șah pierdea adesea. Conform dorinței lui Jenny, credincioasa Helene este înmormîntată împreună cu ei.

Spre sfîrșitul vieții, Jenny a fost chinuită de o boală grea, un cancer care i-a provocat o moarte lentă în mari chinuri.

În 1880, pe cînd i se apropia sfîrșitul, s-a îmbolnăvit și Marx. Zăceau fiecare în 2 cămăruțe alăturate. Iată ce scria Eleonor, fiica lor, în amintirile ei: „Mohr învinse încă o dată boala, N-am să uit niciodată dimineața în care s-a simțit destul de întremat, ca să meargă în camera măicuții. Erau din nou tineri — o fată îndrăgostită și un tînar îndrăgostit, care pășeau împreună în viață — și nu un om bătrîn, ros de boală, și o femeie bătrînă, muribundă, care-și luau rămas bun pentru totdeauna”.

Jenny a murit la 2 decembrie 1881. Cînd Engels a intrat în casă, Marx i-a spus: „A murit și Mohr”...

Karl Marx s-a stins din viață la 14 martie 1883 și este înmormîntat lângă Jenny, alături de care a întemeiat o familie ideală. Între scrierile sale și principiile care l-au călăuzit în viața proprie, personală, nu a existat nici o deosebire.

A

m căutat în paginile cunoscute ale literaturii noastre chipurile feminine care ne-au devenit familiare. Mi-a răsărit în minte Lența lui Francisc Munteanu, apariție fermecătoare, mândră și sfioasă în același timp; m-am gândit la femeile din schițele lui Sütö Andras, la băiețoasa Kati tractorista; m-am gândit la soția lui Anton Filip din „Bărăgan”. Toate aceste femei, și multe altele la care m-am gândit și la care nu m-am gândit, poartă în ele ceva din ființa reală a femeii de azi. Aceste eroine sînt femei contemporane, femei care se desprind din servitutea tradițională și care pășesc într-o zonă nouă a istoriei. Cititorii și cititoarele le dau toată cinstea și prețuirea cuvenită. Deși figurile simpatice ale acestor eroine ar putea să-mi mustre conștiința, m-am hotărît totuși să vorbesc nu despre ele, ci despre o eroină necunoscută, despre o eroină care nu există.

Sînt sigură că va veni o zi cînd în literatura noastră se va naște perfectă, frumoasă ca Venus și agilă ca Diana, făptura femeii contemporane. Va fi o apariție științifică, plină de farmec și de grație, inspirată de noblețea idealurilor noastre și înflăcărată de elanul luptei pentru înfăptuirea lor; gingașă, cu umor; sentimentală fără romanțiozitate desuetă; duioasă și aspră prin intransigență; virtuoasă fără ipocrizie; capricioasă fără frivolitate; cochetă, dar nu ușuratică; plină de fantezie, de umanitate, de căldură, irezistibilă, neprețuită — femeia zilelor noastre. Sînt sigură că această eroină rătăcește acum anonim în apropierea noastră.

tate economică, socială și intelectuală. Și, de altfel, ar trebui să încelăm a ne mira că femeile pot să exercite la fel cu bărbatul atîtea profesii. Trebuie să devină un lucru normal, obișnuit, faptul că femeile lucrează alături de bărbați în cele mai diverse ramuri de activitate și nu avem nici un motiv să reamintim, să permanentizăm vechile discriminări, mirîndu-ne inutil că o femeie poate fi tot atît de capabilă, înzestrată, de laborioasă ca un bărbat. Suprema victorie pe care o pot obține femeile în această privință este că ceea ce pe vremea bunicilor noastre ar fi părut un lucru extraordinar sau imposibil, să devină astăzi cu totul firesc, intrat în făgașul obișnuit al lucrurilor. Și atunci, dacă viața femeii a devenit altceva decît era cu numai zece-doisprezece ani în urmă, dacă ea și-a ridicat fruntea și are asupra lumii aceeași perspectivă cu tovarășul ei de viață, cu bărbatul, nu se poate ca această transformare, esențială în firea ei, să nu capete un chip și un nume tot atît de celebru ca Ana Karenina sau ca Emma Bovary. Ana Karenina, deznădăjduită de banalitatea iubirii lui Vronski, nu put-a sfîrși decît sub roțile trenului. Inchipuiți-v-o pe Ana Karenina căutînd să-și refacă viața, intrînd în cîmpul muncii și recalificîndu-se într-o fabrică! E o enormitate. Dar gîndiți-vă că eroina unui roman contemporan ar sfîrși ca Ana Karenina. Și asta ar fi o enormitate, ca să spunem așa, istorică. Femeile au astăzi și alte temeuri de viață decît dragostea; deși și dragostea. Au mai ales forța de a trăi pe propriile lor picioare și nu numai, cum pretinde comparația clasică, înfășurate ca iedera în jurul trunchiului de stejar. Această

cem elogi anticipat unui anonim care va purta un nume celebru. Dar, ceea ce știu cu precizie este că arta va urma și de data aceasta realitatea, așa cum face întotdeauna cînd n-o precede.

Femeia simplă, femeia care se întoarce de la lucru în tramvaiul supraincercat de la ora trei după-amiază, femeia căreia îi dăm voie să urce în autobus pe ușa din față pentru că poartă un copil în brațe, femeia cu degetele pătate de corneală și cu privirea surmenată de lectură, femeia aceasta pe care o întîlnim zilnic fără să ne întrebăm cine este pentru că poartă un nume colectiv, dar definitoriu, femeia nunciatoare, — aceasta este eroina necunoscută a romanelor și a poemelor nescrise încă, dar care cu certitudine vor fi scrise într-o zi. Femeia care merge la vot alături de bărbat, femeia care ia parte, alături de bărbat, la conducerea sau înfăptuirea treburilor obștești, femeia care condamnă cu asprime preparativele războinice ale cercurilor imperialiste, femeia aceasta pe care o întîlnim la întrunirile obștești și pe care o întrebăm ce nume are fiindcă poartă unul colectiv, dar definitoriu, femeia cetățeană, aceasta este eroina necunoscută a romanelor și a poemelor nescrise încă, dar care cu certitudine vor fi scrise într-o zi. Aceasta este eroina necunoscută încă în literatură, eroina zilelor noastre în fața căreia se vor prosterna poezii noastre ca Dante în fața Beatricei, slăvind-o în terține, în catrene, în romane, în ode și în drame. Aceasta este eroina necunoscută. Cine-i va da un nume?

EROINA NECUNOSCUTA

de GEORGETA HORODINCA

Vreun poet tînăr, îmbatat de primăvară și de soare, poate i-a și zărit trupul șerpuitor la un colț de stradă, părul fluturat de vînt, brațul elastic cuprinzînd o servietă profesională. Sau, — cine știe? — poate într-o noapte, într-o noapte fără somn, un scriitor își va lipi fruntea fierbinte de geamul rece și, din întunecimea străzii, va veni poate spre el, clară, ideală, femeia necunoscută, eroina care nu există încă și de care se va îndrăgosti o generație întreagă. Nu se poate ca toată această copleșitoare realitate, care se numește trezirea femeilor la o viață nouă, să nu exercite o presiune decisivă asupra fanteziei scriitoricești. Femeile, astăzi, nu cer, ci impun să se vorbească despre ele. Impun, dar nu ca în clasică enumerare a viciilor care pot să piardă un om, unde alături de băutură, de pasiunea jocului de cărți și de fumat figurează cu cinste și femeile. Astăzi, la noi, poți să întîlnești femeia la volanul unei mașini și nu ca să-și plimbe cățelii lățoși și răsfățați. Există femei șoferi, vatmani la tramvaie, zidari, sondori, sudori, mineri, frînari la drumul de fier. Există femei în toate ramurile de activi-

femeie cu fire voluntară, această femeie de sine stătătoare, care muncește și creează la fel ca bărbatul, nu a apărut în toată strălucirea, în tot farmecul ei istoric inedit, în literatura noastră. Ca un reflector inabil minuit, operele contemporane au reușit doar să lumineze parțial figura acestei femei. Uneori vedem o mină apăsată pe volanul unui tractor, alteori un obraz luminat de duioșia maternă, alteori reflexele aurii ale pieptănăturii, alteori silueta suplă pierzîndu-se într-un amurg de vară. Dar femeia, femeia întreagă, cu umerii rotunzi și mîndri, cu spinarea îndreptată, cu fruntea ridicată, cu privirea superbă, femeia pe care au creat-o vremurile acestea, unde e? Eu cred că pe aproape. Eu cred că va veni curînd, că necunoscuta aceasta pe care o așteptăm se va întrupa, purtînd în ființa ei ființa miilor de femei care slujesc inconștient drept modele celui ce va fi chemat să-i zugrăvească chipul, ascuns încă nouă.

Nu știu cine va fi artistul sau artista care va modela cu o mină de maestru figura mării noastre contemporane, nu putem decît să adu-

T. Vasoi

Prietenu nostru

ATOMUL

Au trecut doar 50 de ani de cînd a fost descoperită radioactivitatea, și în această perioadă, relativ scurtă, omenirea a învățat nu numai să cerceteze acest fenomen interesant, ca să afle cît mai mult despre construcția materiei, dar să și facă primii pași în folosirea practică a uriașelor resurse de energie.

Dacă la începutul secolului nostru, oamenii de știință trebuiau să se mulțumească de a lucra cu cantități infime de substanțe radioactive pe care le obțineau cu mare greutate din sol, astăzi ei au învățat să producă pe cale artificială o mare cantitate de materii radioactive, care-și găsesc tot mai mult întrebuințarea în diferitele ramuri ale economiei naționale.

Să ne oprim puțin la biologie.

În biologie, de pildă, izotopii radioactivi au deschis o eră nouă. Posibilitatea producerii izotopilor stabili radioactivi ai elementelor ușoare care intră în formarea organismului a permis folosirea unor metode noi pentru cercetări în domeniul biologiei.

Aceste metode au dat putința să se cerceteze mai amănunțit procesele fiziologice și biochimice care se petrec la viețuitoare.

Voi vorbi, firește, mai pe larg (avînd în vedere profesia mea) despre folosirea izotopilor radioactivi în medicină.

În clinici și spitale, izotopii radioactivi de cobalt, fosfor, iod, aur, natriu și alte elemente se folosesc atît pentru diagnostic cît și pentru tratament.

Izotopii radioactivi ne dau putința să punem cu mai multă precizie diagnosticul. De pildă, natriul radioactiv ne ajută să aflăm viteza circulației sîngelui în diferite boli. Încetinirea circulației sîngelui se manifestă în maladii ca hipertensiunea arterială, infizemul pulmonar, tuberculoza pulmonară, cangrena.

În mod normal, viteza circulației generale se face în 13 secunde. S-a observat că în boli ca hipertensiunea de gradul II, circuitul complet se face în 15 secunde, iar în stadiul III, în 18 secunde.

Încetinirea vitezei de circulație a sîngelui, în stadii înaintate de hipertensiune, indică o descompensare ascunsă a sistemului vascular al inimii. Și cu cît viteza circulației sîngelui este mai înceată, cu atît noi apreciem ca fiind mai gravă maladia. Natriul radioactiv se folosește pentru diagnostic în bolile de rinichi, ca: tuberculoza rinichilor și litiaza renală.

În vîna bolnavului se introduce natriu radioactiv. Apoi, din fiecare ureter se ia urină, care este analizată, pentru a se afla cantitatea de natriu radioactiv ce conține. Rinichiul a cărui urină conține mai puțin natriu radioactiv lucrează mai prost, decît este bolnav.

Iodul radioactiv ajută la stabilirea stării de funcționare a glandei tiroide. Pentru aceasta iodul se introduce în organism pe cale bucală.

Dacă glanda tiroidă a absorbit 35% din cantitatea de iod radioactiv introdusă în organism, atunci este vorba de hipertiroidism, deoarece în mod normal glanda tiroidă absoarbe doar 20—25% din iodul radioactiv. Ca tratament în cazuri de hipertiroidism dăm bolnavului pe cale bucală iod radioactiv. După cîteva zile starea bolnavului se îmbunătățește: puternicele bătăi de inimă se atenuază, dispăre tremurul mîinilor și durerea de cap, somnul devine mai bun, revine treptat capacitatea de muncă. În tratamentul formelor ușoare de hipertiroidism, iodul radioactiv se introduce în organism sub formă de ionogalvanizare. Se ia o foaie de hîrtie de filtru, se udă cu o soluție de iod radioactiv, se așază între foi de celofan și se aplică pe sîndul pacientului. Peste această „compresă” așezăm o a doua compresă mușată în ser fiziologic. În locul aplicației, în pielea bolnavului se formează un fel de „depozit” de iod radioactiv, care peste 10—15 zile ajunge în glanda tiroidă, pe calea absorbției sanguine. Urînd această metodă, procentul de vindecare este de 80—90%. Cazuri de revenire a bolii se observă doar la 15—18% din numărul bolnavilor.

În anumite boli de sînge care se manifestă prin creșterea numărului de leucocite (globule albe), ca tratament se folosește fosfor radioactiv. Bolnavului i se dă să bea, pe stomacul gol, o soluție de fosfor radioactiv. După 3—6 săptămîni situația se ameliorează simțitor.

de doctor ANA IVANOVA, șefa cabinetului radiologic la Spitalul clinic al Institutului medical nr. 1 din Moscova

Vreau să subliniez că înainte, pînă la folosirea izotopilor radioactivi, tratamentul în bolile de sînge dădea de obicei rezultate slabe.

Fosforul radioactiv este întrebuințat mult în tratarea tumorilor maligne și în special în tratamentul cancerului vezicii urinare și al intestinului gros. În locul tumorii se introduce prin injecții substanța radioactivă dizolvată în ser fiziologic. După cîteva injecții, tumoarea se micșorează sau chiar dispăre. Cu succes se poate întrebuința în asemenea cazuri și aurul radioactiv.

Ați văzut, probabil, oameni care se nasc avînd pe obraz o pată, mai mare sau mai mică, de culoare roșie aprinsă. Aceste pete urîșesc obrazul, iar omul silit să le poarte toată viața recurge la cele mai desperate măsuri ca să le îndepărteze. Înainte medicii încercau să le trateze cu raze Roentgen sau electricitate, fără a avea însă rezultate bune. Obrazul rămînea urîșit de cicatrice. Astăzi tratamentul se face, cu rezultate foarte bune, tot cu ajutorul fosforului radioactiv. Și iată cum: se ia o bucată de pînză, se taie exact după dimensiunea petei și se umezește cu soluție de fosfor radioactiv. Pentru ca să nu murdărească restul feței, compresa se învelește în celofan, apoi se aplică

pe obraz timp de cîteva ore. Aceași metodă se întrebuințează în tratamentul formelor cronice de eczemă și în unele forme ale tuberculozei pielii.

Succesul folosirii izotopilor radioactivi în tratamentul tumorilor canceroase se explică prin aceea că celulele acestora sînt mai sensibile la radioactivitate decît celulele țesuturilor normale ale corpului. Această particularitate ne permite să luptăm, distrugînd cu ajutorul izotopilor radioactivi celulele dăunătoare, fără a ataca pe cele sănătoase. Pentru tratamentul tumorilor se folosește și cobaltul radioactiv.

În cazuri de cancer al pielii, al buzelor și limbii, medicamentul radioactiv se introduce în tumoare cu ajutorul acelor cu cobalt radioactiv. În cazul cancerului gurii și al uterului se introduc în tumoare tuburi subțiri conținînd același medicament și se lasă acolo pînă ce dispăre tumoarea.

Pentru tratamentul tumorilor profunde ale plămînului, noi folosim aparatul de gammaterapie GUT—CO 60—400 g echivalent radiu, iar pentru tumori ce nu depășesc profunzimea de 5 cm ale pielii, ale mucoaselor gurii se folosește aparatul GUT—CO 60—20 g echivalent radiu.

Bineînțeles că este mult mai ușor de luptat cu cancerul în primele stadii ale bolii. Așa, de pildă, din datele ce le avem, reiese că din numărul bolnavilor de cancer al pielii care și-au început tratamentul în primele stadii s-au vindecat 90%. În cancerul buzelor—80% s-au însănătoșit; în cancerul limbii—75%; în cancerul uterului—79%; în cancerul glandei tiroide—72%. Și tot datele vorbesc convingător despre rezultatele obținute atunci cînd lupta cu boala începe în stadiile mai avansate. În formele avansate ale cancerului glandei mamare, procentul de vindecare a fost doar de 19%; în cancerul buzelor—32%; în cancerul uterului—35%; în cancerul limbii—28%.

În încheierea rîndurilor mele vreau să vă spun că pentru noi, medicii sovietici, folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, așa cum se face în țara mea, deschide noi și vaste perspective în lupta pentru apărarea sănătății și vieții oamenilor, a vieții celor care în înghețata peninsula Ciukotka sau în înșorita Crimee dăluiesc mărețele construcții ale comunismului.

UNDE A FOST ODATĂ O CETATE

Mi-am adus aminte de inchipuiri ale copilăriei, inchipuiri țesute din întâmplări pe care le povestea minunat învățătoarea la școală și din năluciri pe care le alcătuiam, după voia mea, în zarea dealurilor ce cuprindeau orașul.

Întimplările acelea de vitejie fără seamăn nu erau altele decât faptele voievodului al cărui chip — după cum am înțeles mai târziu — poporul l-a dăltuit în basmele despre Făt-Frumos cel înțelept și neînfricat, dăruindu-l cu viață fără moarte.

Iar dealurile, a căror frunte îmi ispitea ochii și îmi da acolo, pe prispa îngustă a micuței case părintești, iluzia de larg și necuprins, ce importanță avea că înconjurau Clujul și nu erau moldovene? Pentru mine, pe vârful Felea-cului s-ar fi putut să fie o cetate cum, de fapt, nu avusesem încă unde să o văd; ceața înserării, îmi spuneam că tremură ușor fiindcă ascunde cete călări în goană către hotarul călcat de tătari; dacă pe Hoița se ivea un foc de pădurari, gândeam că e semnalul de odinioară al plăieșilor.

M-a învăluit acest abur aproape străveziu al amintirii și, mai mult ca să-mi împlinesc un dor din copilărie, am plecat la Suceava.

Suceava — locul de odinioară al cetății de scaun. Printre ruini sclipesc la soare pilcure de toporași, copacii — mai bătrâni și mai tineri, creșcuți parcă să aducă mângâiere rămășițelor de zid — își plesnesc neauzit mugurii, aerul răsună de viersul dezmiardat al cîntăreților înaripați, amiaza respiră o pace desăvîrșită. Prielnic ceas de întâlnire cu aceste meleaguri!

Hai, Istorie, deșiră-ți firul răsucit cu răbdare de veacuri din tortul vremii mistuite! Te ascult...

Scaunul domnesc, adus de la Siret aici de Petru Mușat la 1375, a fost ocupat pe rînd de domni, destui la număr. Numai numele și chipul unuia, însă, a rămas neșters și viu: Ștefan Vodă, căruia și azi îi zicem *cel Mare*, deși se spune că la statură era mic. Patru-

zeci și șapte de ani din trei sute, cît a dăinuit cetatea, nu e mult, dar tocmai în atîția, anii domniei lui Ștefan, a fost clădită s'ava Sucevei.

Ștefan s-a urcat la scaunul domnesc de aici în 1457, într-o primăvară, după ce mai întîi l-a biruit în luptă pe Petru Aron — care înrobise țara către turci — și după ce s-a oprit la „Direptate” ca să afle de-l vrea poporul ca domn ori ba.

Ștefan cel Mare — domn feudal. Inteligența, dibăcia și vitejia cu care era înzestrat i-ar fi putut sluji la urzeli diplomatice și încăierări sîngeroase. În numele unor ambiții egoiste ca acelea pe care le aveau în inimă anumiți vecini ai săi. Ar fi putut huzuri sub oblăduirea Înaltei Porți... Dar cum ne apare el?

Te ascult, Istorie...

Interesele lui se împleteau cu interesele și nevoile Moldovei de atunci; era ager în treburile diplomatice, slujindu-se de agerime ca să-și facă prieteni după principiul „niciodată doi dușmani”; era urmat de poporul său pentru că și el s-a bizuit pe popor, pe răzeși, boierănași și tîr-

goveți, înțelepciunea ajutîndu-l să cîntărească cu limpezime cît sprijinar fi putut avea de la marii boieri; îl călăuzea voința nestrămütată de a apăra cu brațul său libertatea țării; era semet, s-a ridicat cu cutezanță în fața puhoiului „păgînesc” al turcilor; era aspru în pedepsirea unor crai „creștini”, care au încercat aventuri pe la Baia sau pe la Codrii Cosminului; era un iscusit conducător de oști și de aceea a ieșit victorios în 34 din 36 de bătălii, chiar atunci cînd numărul dușmanilor întrecea oastea sa.

Cărturarii străini îl slăveau în cuvinte ca acelea scrise de polonezul Ion Dlugosz după victoria de la Podul Înalt: „O, bărbat minunat, întru nimic mai prejos decît eroii vechi pe care îi slăvim!... După a mea socotință, ai fi vrednic să stai, prin sfatul și hotărîrea tuturor creștinilor, la stăpînirea lumii întregi, și mai ales la conducerea oștilor împotriva otomanilor, în vreme ce alți crai și domni putrezesc în trîndăvie și desfătări ori se pierd în războaie civile”.

Ștefan a fost un domn mare, dar n-a cătat la mărirea sa. Dimpotrivă, pentru binele Moldovei, ca să nu-i înmulțească dușmanii, când a trebuit, a suferit rușinea prestării jurământului de vasalitate către Cazimir al Poloniei, unul dintre acei crai care se lăfăiau în trîndăvie și desfătări... Treacă de la mine, numai bieții țări să-l fie bine — asemenea îndemn purta Ștefan în inima sa.

De aceea poporul, cel care asuda să dea piine, cel care pierea vitejește în războaie, l-a numit pe Ștefan părinte și l-a asemuit cu soarele de pe cer.

„Ștefan, Ștefan domn cel mare
Seamăn pe lume nu are
Decît numai mindrul soare...”

După 47 de ani de domnie, soarele Sucevei a apus; s-a stins o viață dăruită luptei împotriva năvălirilor vrăjmașe, trudei de a lecui rănille țării. La moartea lui Ștefan țara era liniștită, o păzea o armată bine rînduită cu 20.000 de călăreți și 20.000 de pedestri, în hambare se găsea prisos de bucate, întinsul pășunilor era plin de vite. În acel ceas de stingere a luminosului chip, părea că tihna trebuitoare poporului ca să-și poată vedea de rosturile lui, vasăzică țelul pentru care ținușe Ștefan mereu sabia în mină s-a împlinit.

Deapănă-ți firul, Istorie...

Vremea trecea, se urmau unul după altul domnitorii, iar țara, pusă la meaz de boierii ce se vrăjmașeau între ei pentru tron, se tot afunda în suferință... „Oh, oh, săracă țară a Moldovei — scria cu amărăciune Ion Neculce în al zecelea capitol al Letopisețului său, însemnînd domnia lui Dumitrașcu Cantacuzino —, ce nărocire de stăpîni ca aceștia ai avut! Ce sorți de viață ți-au căzut!... Cum a mai rămas om trăitor în tine, de mare mirare este...”

În 1675, Dumitrașcu Cantacuzino, ca să fie pe placul turcilor, a poruncit să se vire între zidurile cetății Suceava bușteni aprinși, ca să le crape și să le surpe. Destinul Sucevei, parcă ar fi destinul Moldovei: în vremea lui Ștefan a rezistat la asedii grele, l-a silit pe temutul sultan Mahomed al II-lea să se întoarcă pe unde a venit, a zdrobit ambiția trufașului principe al Poloniei, Ion Albert...

Rar de s-a mai ridicat după aceea vreun domnitor pentru țară, dar pierea, lovit de violența boierilor înhăitați cu cotropitorii. Astfel, cîrmuitorii nepăsători la necazurile țării, cu luare-aminte doar la chiverniseala lor, au ruinat Moldova lăsată de Ștefan. Au ruinat ceau putut ruina. Căci, răbdător, poporul a purtat din veac în veac aspirația către libertate, demnitate, muncă constructivă. Și iată-l azi liber, stăpîn pe țara lui, clădind lumea pe care n-o va mai putea dărîma nimeni.

De la aceste ruini ale slavei de odinioară a lui Ștefan cel Mare, în această amiază senină, ce pare că ride nelulburată, însăși slava lui Ștefan o vedem iarăși vie: libertatea națională, pe care neuitatul domn s-a trudit ani îndelungați, în lupte crîncene, să o asigure țării sale, trăiește astăzi, înflorște. Și dacă există în veacul nostru vrăjmași care ar vrea să-și arunce puhoiul peste ceea ce zidim, vor răsări iarăși viteji și aceștia vor fi mai nebiruiți decît au putut fi cei de altădată, căci e de neînvinș puterea orînduirii noastre democrat-populare și sîntem înconjurați de prieteni de nădejde, cu care sîntem una.

★

Întorcîndu-mi privirile din adîncul vremii mistuite, mă uit la toporașii care înfloresc pretutindeni printre ruini: la temelia zidurilor late pe care-și făceau veghea străjerii de odinioară, pe locul unde a fost poarta cea mare care primea sau petrecea alaiurile ostășești de luptă, la pragul pridvoarelor și cămărilor care nu mai sînt. Și îmi vin în minte cuvintele inspirate ale maestrului limbii noastre, Mihail Sadoveanu: „...Astfel pot cunoaște în florile de azi ale pămîntului Moldovei esența unei jertfe de altădată.”

Cîte feluri de flori înfloresc acum în Moldova, și de acelea care trăiesc doar o primăvară, și de acelea care se deschid pentru un lung viitor! Mă gîndesc acum la un sfat al cîtorva tineri din orașul Suceava. Se vorbea despre educația comunistă. Un băiat a pus întrebarea: „Cum credeți că putem învinge piedicile pentru ca tineretul nostru să capete înfățișarea morală nouă?” Întrebare care cere neapărat răspuns. Dar ea are și un tîlc: oamenii de azi, deveniți liberi, nu se mulțumesc cu atât, năzuiesc către culmi noi, ce abia acum li s-au deschis în față, culmile unei demnități complete, ale unei omenii mai desăvîrșite.

Și mă mai gîndesc la copiii veniți cu trăistnțele din satul Bosanci să vadă muzeul de la Suceava. Pionieri, îmbrăcați în straiul strămoșesc, cu cușme de oaie și bundițe înflorate.

— Ați venit trimiși de învățătoare sau de instructorul de pionieri? i-am întrebat.

— Nu, am venit așa, de capul nostru...

În timp ce bătrînul profesor de istorie de la muzeu îmi dădea lămuriri, ei se uitau la ornamentele murale, frumos smălțuite, care au fost adunate dintre dărîmăturile cetății. „Ce frumos trebuie să fi fost castelul lui Ștefan” — șopti unul dintre copii. Sînt sigură că atunci cînd vor fi mari, acești copii vor fi ei înșiși creatori de frumos; îi creștem pentru aceasta.

... Cresc flori în Moldova ca o împlinire a jertfelor de altădată, jertfe pe care ni le aduce în minte și acest loc unde a fost odată o cetate.

E. EDROIU

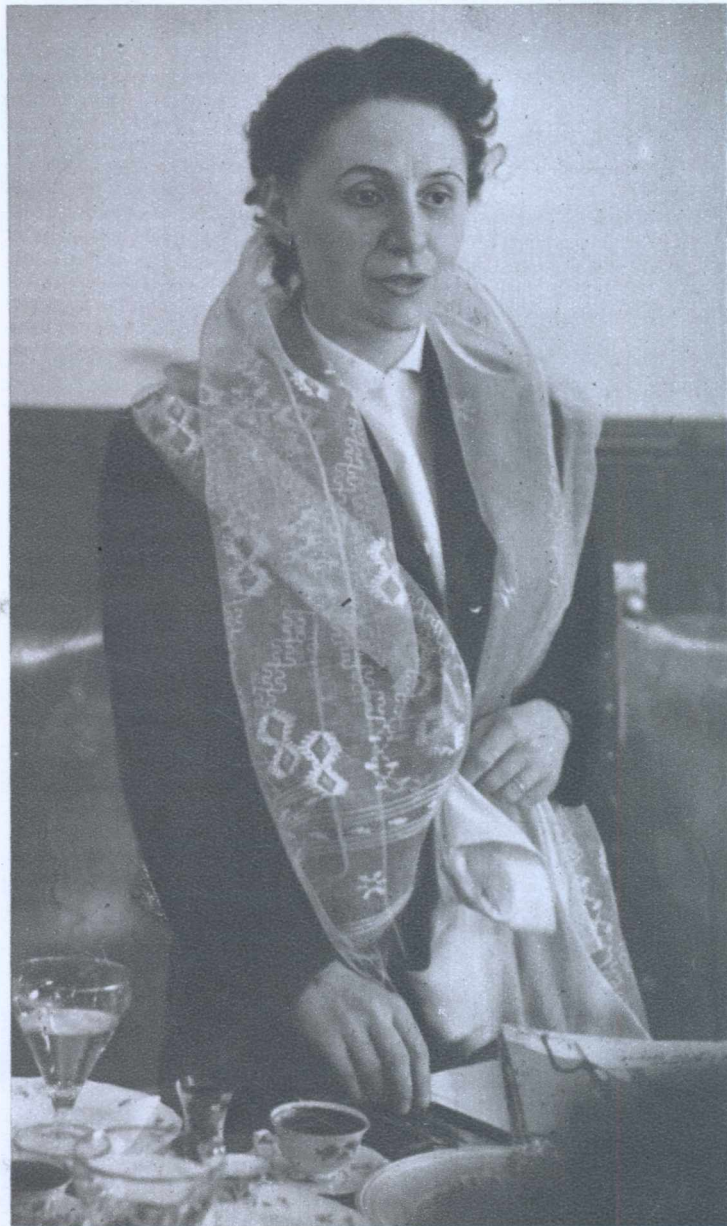
În cursul lunii aprilie, o delegație a Comitetului Central al Partidului Comunist Francez, în frunte cu tov. Waldeck Rochet, a vizitat țara noastră. Am avut prilejul s-o întîlnim la Comitetul Femeilor Democratice pe tov. Madeleine Vincent, membră a delegației. Între altele, tovarășa Vincent a spus următoarele:

„Vă mulțumesc pentru primirea călduroasă și atenția pe care mi-o acordați ca reprezentantă a delegației C.C. al partidului comunist din țara mea. Știu că dumneavoastră cunoașteți lupta poporului francez, acțiunile de masă ale femeilor franceze.

Dați-mi voie să vă spun că partidul nostru face eforturi ca activitatea femeilor să fie tot mai intensă, le explică acestora cauzele vieții grele, cauzele războiului, le arată drumul spre o viață fericită...

Primiți prin mine salutul femeilor din Franța. Să fiți sigure, dragi tovarășe, că noi vom face totul pentru stringerea legăturilor de prietenie dintre țările noastre, pentru apărarea păcii.”

Cuvintele lui Madeleine Vincent ne-au arătat încă o dată că țelurile popoarelor noastre, deși trăim în condiții diferite, sînt comune, că împreună, umăr la umăr cu toate forțele democrației și progresului, ducem lupta noastră pentru un viitor fericit.

Și atita pr...

Și mugurii, și vîntul, și boarea-nmiresmată a primăverii ce-nconjoară ca un nimb statua nemuritorului Chopin pare că aduc din depărtări melodia primăverii. În ea se-ngîină chemări tumultuoase, șoapte, doruri... dragoste

E vremea cînd
te-ncumești a scrie
ori a citi versuri...

... Și Cupidon...
fîntește !

Stăteam pe o bancă și priveam al
jur. O adiere zburdalnică se vârteji în
rea mea. Am auzit un suspin... și-ap
În preajmă-mi se afla nebunaticul Z
rura îndrăgostit de primăvară: „Ei t
zgribulit — îmi spuse el — privește
cîntătoare e primăvara!” — „Unde-i?”

Zefirul s-a răsucit spre mine plin de
timire. M-a întreat: „Ești oarbă?”
„Atunci cum de n-o zărești?! Privește
apropie cu pași dănțuitori de menuet
fiorii de mătase abia ating pămînt
iubită, iubită... nestatornică... încîn
Acum, întocmai sclavei îndrăgostite

Primăvara

Vitrinele sînt colorate și strălucitoare împodobite cu veșminte de sezon. Dar oare... aceste modele le găsim și-n magazine? Și de toate măsurile!

Primăvara, Cișmigiul de odinioară era singurul „cămin” al multor studenți. Astăzi, Cișmigiul primăvăritic e doar un decor, un minunat fun-

dal pentru o amintire a anilor de studenție

Hai, ia-mi și tu un buchetel — ce dacă ne-am căsătorit!

E vremea cînd te-ncumеți a scrie versuri...

Vehiculele parcă merg mai iute. Vitrinele-s mai colorate, mai strălucitoare... Oamenii sînt mai buni... mai frumoși, mai veseli. Ochiul lor au căpătat o strălucire ștregară, mersul lor e mai săltăreț...

În clădirea mare a Sfatului popular al capitalei, într-un birou sever, masiv, cu uși capitonate și grele, unde nici prin gînd nu-ți trece că s-ar putea strecura primăvara, e

o discuție tot despre... primăvară și flori, între șeful secției gospodăriei comunale, tovarășul Iosub, și tovarășul inginer Lepădatu, de la serviciul de parcuri și grădini:

— Cred că în parcul de la Șosea ar fi mai nimerit să „plantăm” ceasornicul...

— Eu îmi mențin părerea că e mai bine să-l „plantăm” în centru... în inima capitalei... (e vorba de un adevărat ceasornic care va „merge” pe un cadran înflorit).

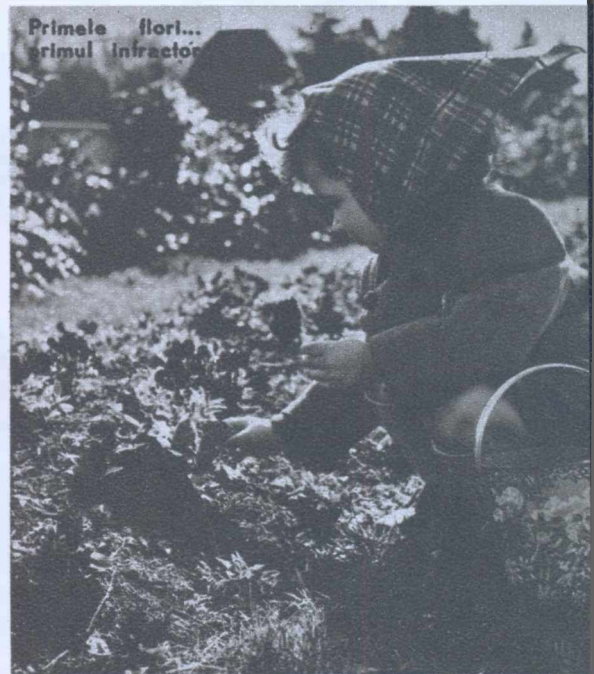
— Atunci, să-l împrejmuim cu grilaj și să punem pază. Sînt unii cetățeni care au „simțul proprietății” foarte dezvoltat: ce-i încîntă iau cu ei. Și doar grădinile orașului sînt ale

lor. Pentru ei plantăm milioane de răsaduri de flori, sute de mii de arbori floriferi...

— ... Îmi vine să plîng, să strig, să bat... zău așa, să bat! se agită tovarășul Lepădatu, cînd vîd cum unii cetățeni calcă nepăsători pe iarbă sau pornesc ca sub hipnoză drept la arbustul înflorit și-l despoaie, frîngîndu-i ramurile! Asta-i sălbăticie... e nu numai lipsă de civilizație, ci o... o... un... act de huliganism, ceea ce trebuie aspru pedepsit de lege. Și aceste „floricel” fac parte din primăvară!

Luiza VLĂDESCU

Primele flori... primul infractor

niu, îți încolăcești brațele în jurul statuii lui Chopin“...

Deodată, a fost doar o părere sau pleoapele de piatră ale statuii au tresărit!? Vibrează acum în aer un cînt tumultuos, dezlănțuit, frenetic! Mugurii și dezbunghe cojocul și-și desfac la soare fragile flori albe.

Primăvară! Firul ierbii își semețește mlădie-re...

Muzica se întetește. Vibrează acum în fiecare floare, în fiecare ram, în fiecare suflet... Un grup de studenți îmbătați... de zefir fredonează melodia... Cupidon e în elementul lui: se furiează printre ierburi și tufisuri, se ițește... pîndește, suride... și... țîntește!

Agricultură la marginea oraşului

La poalele dealului Cetăţuia, la numai 20 de minute de oraşul Râmnicu Vilcea, se întinde o aşezare de oameni harnici şi pricepuţi: cartierul vechi „Cetăţuia“.

Mulţi dintre locuitorii acestui cartier lucrează în fabricile din oraş şi, printre picături, sînt agricultori. Adevărul e că ogorul rămîne mai mult în seama femeilor. Pămînt au puţin. Dar, atîta cit este, trebuie muncit. Şi cui nu-i prinde bine să aibă din belşug în gospodărie porumb, fructe şi zarzavaturi?!

Ei au aflat că colectivişti string mii de kilograme de porumb de pe un hectar, pe cînd ei, abia citeva sute. Au înţeles că numai lucrîndu-şi pămîntul cu tractorul, cu mijloace moderne, vor putea obţine şi ei rod bogat. Şi așa... a încolţit ideea întovărăşirii, care apoi s-a întins tot mai mult.

Oamenii au început să se frîmînte. Mulţi erau hotărîţi să treacă la întovărăşire, dar erau şi unii care se codeau sau chiar se împotriveau cu îndrăjire.

Dar nu numai cei din Cetăţuia se frîmîntau. Şi pentru activişti de partid au început griji: „Cum să-i ajute pe oameni să înţeleagă cu toţii rosturile

cele noi?“ Comisia de femei a sfatului popular orăşenesc a fost şi aci de mare ajutor.

Ştefania Petrică, Roma Manziuc, Elena Zaharia au mers din casă în casă. Să stai cu fiecare în parte de vorbă, să-l ascuţi cu răbdare, să-l lămureşti nu-i treabă uşoară. Unii le primeau cu dragă inimă. Alţii veneau ei singuri la brigadă să se intereseze. Dar se mai întimpla, şi nu o dată, să fie repezite sau chiar să li se închidă uşa.

STATUTUL S-A FERFENIŢIT DE ATÎTA CITIT

... Un bătrînel, nea Dumitru Uşurelu, deschide încet uşa şi intră. Dar, cu toate c-a fost pofţit, nu vrea să se așeze.

— Zii, nea Dumitre, îl lîmbie tovarăga Ştefania Petrică, ce-ai pe suflet. Am auzit că nu prea te trage inima să vii pe la noi.

— Ba, uite că venii să-mi ziceţi ce vreţi să faceţi, că eu sînt bătrîn şi nu înţelesei prea bine ce-mi spusera oamenii.

Moş Dumitru a primit răspuns nu numai la ce-a întrebat, ba chiar şi pe deasupra. Moşul a clătînat din cap şi a zis:

— Dacă-i așa, cum ziserăţi dumnea-

voastră, bine-ar fi. Dar de, ştiu eu, să mă mai gîndesc... Şi să vorbesc şi cu baba mea.

Zilele trec, oamenii se gîndesc, studiază statutul întovărăşirilor, paragraf cu paragraf, rînd cu rînd, se hotărîsc şi numărul celor care intră în întovărăşire creşte tot mai mult, în timp ce de atîta citit şi răscîtit statutul se ferfeniteşte...

CU PRUNELE CUM RĂMÎNE?!

Nicolîţa Pîslaru este mamă a opt copii. A discutat cu soţul ei, au citit statutul. N-a trecut prea mult timp şi a venit cu cererea de înscriere. Dar îndoielile au început s-o cuprîndă. Nicolîţa susţinea că ea de gura bărbatului s-a înscris. „Trebuia să stau, să văd ce face toată lumea“. Copiii s-au amestecat şi ei în certurile din casă.

Fetiţa Niculinei a început să plîngă. „Bine mamă, măcar livada s-o fi oprit! Eu de unde mînc prune la vară?“. Mama a şi făcut cale-ntoarsă la sediul brigăzii.

— Cu prunele cum rămîne? O să mai poată minca copiii mei prune din livadă?

— O să mînc, fii pe pace. Şi încă prune mai multe şi mai gustoase, că doar prunii tot ai voştri rămîn.

„VĂ INVITĂM LA INAUGURARE“...

Era chiar în ziua de 8 Martie. Telefonul sună prelung şi stăruitor. Ridîcînd receptorul, aud glasul telefonistei de la centrală care anunţă: „Vorbiţi cu Râmnicu Vilcea“.

DIN EXPERIENŢA COMISIILOR DE FEMEI

— Telefoniez din partea comisiei de femei a oraşului, încep interlocuţiunea mea de departe. Vă invităm la inaugurarea întovărăşirii „8 Martie“ din cartierul Cetăţuia.

— Bine, dar oamenii mai aveau îndoieli. Pe Nicolîţa Pîslaru, pe moş Dumitru şi alţii nu i-aţi aşteptat să se hotărîscă şi ei?

— Au intrat şi ei. 50 de familii s-au înscris. Şi vremea nu stă-n loc. Primăvara a şi început să bată la uşă şi acum, acum, începem munca pămîntului.

C. FODOREANU

ŞTIŢI CE-I O ASOCIAŢIE DE LUCRU DE MÎNĂ?

Comisia de femei din oraşul Sibiu s-a distins întotdeauna prin iniţiative noi şi interesante. Poate că şi alte comisii se pot mîndri cu așa ceva; dar tovarăşele sibieni şin o strînsă legătură cu redacţia şi astfel ştim, totdeauna ce mai e nou la Sibiu.

N-am să scriu despre cele 80 de biblioteci de casă, despre cercurile de artă culinară şi de croitorie, nici despre seriile de dans pe care comisia le organizează pentru tineret. Nici măcar despre frumosul ansamblu organizat în cinstea zilei femeii. Am să mă opresc la cea mai nouă acţiune a comisiei de femei, şi anume la „Asociaţia de lucru de mînă la domiciliu“.

Cînd a organizat această asociaţie, comisia de femei a pornit de la ideea că sînt multe femei care nu se pot încadra în producţie. Unele au o familie numeroasă, altele n-au nici o calificare. Şi totuşi cele mai multe şi-au exprimat dorinţa să facă ceva folositor, care să le aducă şi un venit în plus în gospodărie.

Pentru comisiile de femei pe care le interesează, iată pe scurt cum va activa această asociaţie:

La început vor lucra în asociaţie cele care ştiu să coasă, să brodeze etc. Mai tîrziu, oricine doreşte va putea să înveţe una din îndeleţnicirile celor şase secţii: croşetat, împletit, plăpumi, lenjerie de pat, broderie şi covoraş. Lucrul va fi repartizat de responsabilă secţiei respective. Iar clişigul convenit se va atribui, după ce se va plăti fiscal 2%.

Pentru ca viitorii cumpărători să cunoască ce se lucrează în cadrul asociaţiei, comisia de femei a organizat o expoziţie, în oraş, cu lucruri de mînă executate de membrele asociaţiei.

Le urăm succes în această frumoasă şi folositoare acţiune!

F. C.

PE URMA UNEI SCRISORI SOSITE
LA REDACŢIE

LA BAIJA DE FIER

A sosit o scrisoare la redacţie: de la Salvina Manea. Primise de puţin timp responsabilitatea muncii cu femeile la sectorul minier Baia de Fier. Rîndurile ei dovedeau nelinişte. Dar şi o arzătoare dorinţă de a răspunde misiunii încredinţate: „Nu ştiu cum să fac munca mea mai rodnică, mai frumoasă. La noi, parc-aş spune că e mai greu ca în alte locuri de muncă. Sîntem în creierul munţilor, femeile vin şi se duc pe jos kilometri întregi. Şi nici cu aprovizionarea nu stăm prea bine. Plinea o cumpărăm din sat — la 3 km depărtare de aici. Femeile sînt obosite după atîta drum. Învăţaţi-mă cu ce să încep.“

I-am răspuns şi am promis că un redactor va veni în curînd la mînă. Ea ne-a luat-o însă înainte, şi la consfătuirea cu corespondentele, pe care redacţia a organizat-o la Bucureşti, ne-a povestit cu mult drag despre munca femeilor, despre faptul că toate lucrătoarele sînt fruntaşe: şi despre unele greutăţi. N-a uitat să-şi reînnoiască invitaţia.

Şi într-una din zilele acestei primăveri timpurii, am poposit în poiana înconjurată de stînci, unde trăiesc şi muncesc sute de familii.

Primele mele cunoştinţe la sectorul minier Baia de Fier au fost fetele din schimbul doi al secţiei de flotaţie, care prelucrează grafitul.

La consfătuirea cu cliştoarele din oraşul Râmnicu Vilcea, ansamblul artistic al cooperativei meşteşugăreşti a prezentat un frumos concert de muzică romînească şi sovietică. Dirijorul Sănda Hangeanu are un „ajutor destoinic“, pe mieuful Viorel, fiul ei.

Poate nu știți cât de necesar și important e grafitul. Dacă muncitorii din acest sector n-ar da la timp grafit de bună calitate, uzinele Reșița n-ar putea produce oțel.

În secția flotație sînt doar femei. Morărița Gheorghiuța Dobran lucrează la prima fază în procesul de producție al grafitului. Și este în această secție de 8 ani. Laborantele Maria Panduru și Maria Sabou dau liber grafitului, dar numai cu condiția ca el să conțină minimum 76% carbon.

Dar mă interesa să știu dacă greutățile semnalate de corespondenta noastră Salvina au fost sau nu înlăturate. Plinea se aducea oare tot din sat?

Am aflat că situația se schimbase datorită stăruințelor comisiei de femei.

Au mai fost discuții. Important este că azi plinea se aduce acum la Alimentara din colonie, cu mașina întreprinderii.

Dar... mai sînt multe de făcut. În colonia muncitorească există o alimentară și o cantină. Muncitorii mai au însă nevoie de un aprozar, de un magazin de textile, de o farmacie.

Există și o sală pentru cinema, numai că filme se aduc rar și sînt destul de vechi. În regiunea aceasta sînt multe locuri pitorești: Virful Puișor, Peștera Muierii... Ce frumoase excursii s-ar putea organiza! Cine n-ar fi dornic să le admire? Mai ales că muncitorii sînt veniți din diferite colțuri ale țării. Am văzut în locuințele minerilor instalate difuzoare. Dar erau mute. De ce nu se repară stația de radioficare?

Am plecat de la Baia de Fier cu un sentiment de admirație pentru cei cîțiva oameni care, într-un îndepărtat colț de țară, muncesc cu atîta rîvnă și dragoste pentru ca viața noastră, a tuturor, să fie mai bună.

Și lor li se cuvine o viață cît mai plăcută!

Mariana MUGUR

LITERATURA NOASTRĂ PESTE HOTARE

În ultimii ani, literatura română clasică și contemporană a cunoscut o largă apreciere peste hotare, fiind tradusă chiar și în țări din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. Operele literare românești și-au cîștigat prestigiu în rîndurile cititorilor străini, mai ales prin conținutul lor realist, care zugrăvește stările de lucruri din vechea Romînie și transformările uriașe ce se petrec azi în viața poporului nostru.

Cît de realistă și universală este opera marelui Caragiale o arată primirea entuziastă pe care a făcut-o publicul din aproape 20 de țări piesei „O scrisoare pierdută”. După reprezentarea piesei la Santiago (Chile), criticul Domingo Piga, în articolul „Caragiale... scriitor chilian”, arată că între personajele lui Caragiale și cele ale vieții politice din Chile e o asemănare uimitoare...

O știre sosită acum cîțva timp arată că romanul „Baltagul” de Sadoveanu apare în foileton de la 1 aprilie în ziarul suedez „Ungdomsnyt”. Fără îndoială, opera lui Sadoveanu va cuceri același prestigiu în Suedia pe care l-au cucerit multe din romanele sale traduse în peste 16 limbi.

Alături de romanul „Desculț” de Z. Stancu, „Negura” de E. Camilar, „Mitrea Cocor”, alături de minunatele poezii ale lui Eminescu, de piesele lui Baranga, Mușatescu, Lovinescu, cititorii din Anglia, Italia, China, Egipt, Cehoslovacia, Iran, U.R.S.S., Franța, Chile, Polonia, Argentina, Ceylon și altele alte țări cunosc astăzi operele literare ale scriitorilor din țara noastră.

Zecile de opere literare românești traduse în peste 30 de limbi confirmă cu toată tăria că literatura nu cunoaște hotare, că dorința oamenilor de a o cunoaște, indiferent din ce țară ar fi ei, nu poate fi stăvilită.

RUSSE

CARLO GOLDONI

Veneția, „Perla Adriaticei”. Aici, în casa doctorului Giulio Goldoni și a soției sale Margherita, se naște într-o minunată zi de primăvară a anului 1707 micuțul Carlo, cel care pe drept cuvînt avea să fie socotit ca părintele, reformatorul teatrului italian, creatorul comediei moderne, realiste din Italia.

Din fragedă copilărie, Carlo se simte atras spre teatru, spre lumea aceea unde ficțiunea se îmbină cu realitatea. Dar Carlo este una din acele firi care, plecînd de la spectacol, se gîndește la soarta viitoare a personajelor. Ce vor face, ce vor deveni după ce faldurile cortinei vor cădea? Așa începe el să-și aștearnă pe hîrtie gîndurile, năzuințele, iar la nouă ani scrie prima sa piesă.

Anii trec...

Goldoni e tot mai îndrăgostit de mirajul scenei, de farmecul unei replici scinteietoare. Dar în sufletul său el nu se împacă deloc cu genul teatral, pe atunci foarte la modă în Italia, „commedia dell'arte” — comedia populară improvizată, denumită și „comedia căștilor”. Impotriva ei, împotriva animatorului

său Carlo Gozzi, se ridică hotărît Goldoni. Commedia dell'arte e un gen minor, ea nu aduce în scenă oameni adevărați, cu bucuriile și necazurile lor. Goldoni spune NU! În locul măștilor trebuie oameni adevărați, în locul improvizățiilor — conflicte veridice, scrise. Și Goldoni se pune pe lucru. El scrie piese ca: „Slugă la doi stăpîni”, „O femeie cumsecade”, „Mincinosul”, „Hangița” și multe altele. Prin forța talentului său, cu ascuțime de pămînt, Goldoni critică

în fiecare din lucrările sale burghezia, demască falsa strălucire a aristocrației și arată frumusețea și noblețea sufletească a poporului, a oamenilor simpli, ca eroii săi — Mirandolina, Smeraldina sau Trufaldino.

Iată „secretul” pentru care piesele lui Goldoni și-au păstrat, în ciuda secolelor, prospețimea și actualitatea, fiind prezentate și azi pe scenele multor teatre ale lumii — printre care și țara noastră. Iar autorul lor, de la a cărui naștere s-au sărbătorit 250 de ani, este tot atât de iubit ca și pe vremurile cînd silueta sa înalță trecea pe dalele de marmură ale pieței San Marco. N. G.

FIGURI DIN TRECUT

ARIST ȘI LUPTĂTOR

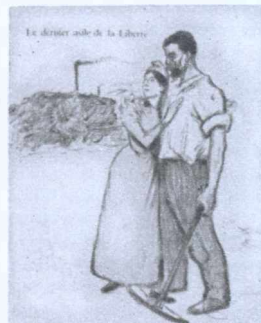
ALEXANDRE STEINLEN (1859-1923)

Spre sfîrșitul veacului trecut, într-o vreme cînd prospeția amintire a Comunei din Paris umplea conștiințele, descindea la Paris provincialul Alexandre Steinlen, tînar și necunoscut desenator de motive pentru imprimat țesături.

În acele frîmțate decenii, mulți poeți își dărtmăseră turnul de fildeș ca să respire aerul tare al străzii, unde se petrecea drama zilnică a vieții. Aici a avut Steinlen revelația chemării lui, revelația lumii care avea să-i inspire o operă vastă și generoasă.

Convins că primul rost al artei este de a servi oamenilor, Steinlen a simțit de la început nevoia unui mod de a comunica direct cu ei, de a le face accesibil mesajul său. Și poate suprema dovadă a sincerității sale stă în faptul că acest om talentat, inventiv și spiritual, care ar fi putut avea succes în pictura de salon, de expoziție și poate, pînă la urmă, de muzeu, a renunțat de la început la acest orgoliu dedicîndu-se unei munci vitrege: desenul publicistic, ruda săracă a picturii, umilită de către numeroșii profesioniști rutinieri și mercantili. Timp de peste 40 de ani, presa — gazete socialiste, reviste literare și chiar joi boeme — publica desenele lui Steinlen (semnate uneori, pentru a înșela cenzura, Petit Pierre). Această

operă învață oamenii să descopere ilicul imaginilor familiare, ilicul scenelor banale, pe lângă care trec nepăsători în fiecare zi — ilicul străzii. Echipaje luxoase defilează cinic în fața cerșetorilor; copii lîmniți

Ultimul cefugiu al Libertății.

caută în gunoaie un dumical uitat de șobolani; la ora cînd în saloanele dezvălului, ultimul licăr de conștiință al bogățiilor se stinge în șampanie, spălătorese extenuate de munca din ajun pornesc din nou la lucru; polițai obezi, abrutizați de disciplina cazană, veghează această ordine a contrastelor; generali cu trasături de tîgru ironiză cu sinistra satisfacție peste cadavre; muncitorii fac

grevă, parlamentarii sporodicesc, clerul își exercită perfida putere lumescă, demnitarii își poartă țepeni morma de imbecili, burghezii fac averi, îndrăgostii așteaptă cu ochii mari de întrebări viitorul, accidente de muncă strivesc muncitorii, vagabonzii visează la culcușul cald din temnița, pensionarii fraternizează cu polițiile necăjite. Peste toate se ridică omul, cu chipul senin și hotărît al proletarului, cu brațe puternice în care se adăpostește Franța — personificată în simbolul republicii, o imagine care promite poporului dezlegarea de robie.

Iată, în cîteva cuvinte, tema, eroii, substanța operei lui Steinlen. Ea educă prin conținutul ei cetățenesc, răzbind umilința prin risul ei sarcastic, mobilizează prin mesajul ei protestatar, emoționează prin înțelesul ei omnesc, umple inimile de încredere în viață, în om, în luptă, în victorie, prin entuziasmul ei agitar.

„Lumea nu merge cum se cuvine; trebuie să ne punem pe muncă” — spunea Steinlen. Și avea convingerea că opera pe care o crea cu trudă de saltahor și abnegație de artizan făcea parte din această „muncă” la care-i poștea pe oameni

Anca ARGHIR

trezești pe Magdoș dimineața și să veniți amîndouă la prășit...? zise careva din marginea rîndului.

— Eu? S-o trezește! Dar ce-s eu? Dădăcă? Sau ornicul Magdei? se indignă șefa echipei. Asta poate s-o facă Ion, că tot i-i vecin, șade peste drum..., adăugă ironic.

— De mergea ceasornicul din clopotnița bisericii săsești, să fiu al dracului dacă nu i-l aduceam sub fereastră, spuse printr-un hohot Senti, un sas zvelt și spelb, din rîndul din spate.

— Ba eu i-aș găsi un deșteptător și mai bun, se întrecu în glumă alteineva. Dacă s-ar putea, i-aș țirii poata mea umplută cu cucosi. Aș lua-o de un corn și i-aș așeza-o sub fereastră. Lasă, dacă ar mai ațipi ea!

Hohotiră cu toții.

În capul lui Ion scînteia asta se prefăcu în flăcără:

„Uite un ajutor pe măsura pildelor lui moș Haneș!...”

— Dacă Magdoș n-are să vie mîine dimineața în zori la lucru, să nu-mi spuneți Ion, se întoarse el către echipă. Numai să vă țineți gura. Tu Costică și tu Senti, îi spuse spelbului, să veniți după cină la mine.

— Ce vrei să facem? întrebă Costică.

— Nu vă spun acum, se împotrivi Ion, după cină.

Băieții căzură de acord. O vreme meraseră tăcuți ascultîndu-și parcă fiecare zgomotul neauzit al pașilor, care căleau prin colbul moale și cald.

Cînd ajunseră în capul satului, soarele-și lăsa către asfințit discul roșu ca o cireașă în pîrg. Membrii echipei se împărășiară care încotro pe ulicioare.

Miruța îl privi aspru pe Ion, și el pricepu că șefa echipei n-are să-l ierte dacă au să piardă întrecerea. Le mai aminti o dată băieților:

— Costică, Senti, să nu uitați, mîi...

Băieții nici vorbă să uite. Ei abia așteptau să vadă ce are el de gînd să facă. Și, după cină, dădură fuga la dînsul.

Ion le ieși înainte la poartă, îmbiindu-i să între, le cuprinse umerii cu brațele sale de voinic și se așezară apoi pe colțul prispei. La lumina argintie și darnică a lunii, cei doi băietani ascultară planul lui Ion.

După ce riseră bine, închipuindu-și-o pe Magdoș uimită de pozna lor, Ion îi spuse soră-și celei mari că se duce să-l schimbe pe taică-său. Că destul face el de pază în fiecare noapte la crescătoria de păsări. Îl dezlegă cu lanț cu tot pe Harțag, cîinele cel tinăr, și plecară luîndu-l cu dînșii.

★

La primul cîntat de cocosi, Magdoș se foi somnoroasă în așternut. I se păru că visează ceva tare învălmășit. La al doilea, se repezi speriată la radio, crezînd că-l lăsase deschis. Numai dintr-însul, își zise, puteau năvăli atîtea glasuri. Ba parcă nu erau glasuri, ci surle afurisite și trîmbițe. Dar nici a trîmbițe nu semănau parcă, ci, mai degrabă, a urlete de sălbăticiuni... Luna și ea se uita pe fereastra deschisă, iar Magdoș slobozi furioasă perdeaua să-i acopere calea privirilor ei iscoditoare (cine știe, aducătoare de vise urite poate) și se culcă.

În sfîrșit, adormi din nou.

Dar la cel de-al treilea cîntat sări ca arsă din așternut. Nu. Asta nu mai era vis. Prea se lungise toată noaptea. Ascultă: erau glasuri de cocosi! Multe glasuri de cocosi! Răsuna văzduhul ogrăzii. Glasurile stridente ale cîntătorilor pătrundeau nestăvilite prin fereastra deschisă.

Magdoș se îmbracă în grabă și ieși afară. Luna își pierduse din strălucire. Dinspre Dealul Simbetei se iveau zorile. Desculță, cu pași mărunți, Magdoș alergă de-a lungul prispei pînă la colțul casei. Deodată se dădu înapoi speriată, uluită și infuriată. Sub fereastră chiar se afla cușca cea mare a gospodăriei cu care se transportau păsările la O.R.A.C.A. Cușca era plină cu cocosi albi. Iar lîngă dînsa, covrig, cu capul ridicat, mîrîind amenințător, cîinele lui Ion!

„Al lui Ion... Toemai Ion mă face de rîs și de ocară... — bilbii Magdoș năucită. Voi toți

n-ați prășit cît am prășit eu — se indignă ea. De la cinci ani am luat sapa în mînă. Poate de asta n-am putut... acolo... la școală... mi-era dor de cîmpurile noastre...” Își șterse o lacrimă și intră în casă: „Of, bine că nu-i mama... Dar ai să vezi că nici tu n-ai să te poți scula o dată cu mine” — îl amenință ea în gînd pe Ion. Se spălă repede pe ochi, își luă o bucată de slănină și una de piine, vreo două cepe, abia nimeri să-și pună tenișii în picioare și, înșfăcînd sapa, răsuci cheia în broască, o puse sub streșină, apoi o zbughi pe poartă.

Bunică-sa ieși și ea mirată din căsuțele din fund.

— Să mulgi dumneata vaca, bunico! îi strigă Magdoș peste gard și dispăru pe o ulicioară. Dar isprava lui Ion și, fără îndoială, nu numai a lui — continua s-o muste de inimă. Tot drumul se întrebă cum de le venise în cap să-i facă una ca asta! Și de ciudă ce-i era, nici nu-și dădea seama că aleargă.

Cînd ajunse la cîmp și se văzu singură pe întinderea aceea nesfîrșită, sub cerul și el nesfîrșit de larg, răcoros, se simți tare, mai înaltă, mai stăpîină pe sine. Puse coșulețul jos și trase prima sapă. Pămîntul era moale, reavăn de roua ce căzuse peste noapte, spălînd frunza verde și

fragedă a porumbilor de-o șchioapă. Era atîta liniște împrejur! De undeva, din livada colectivei, se auzeau trîlurile unei privighetori. Era așa de plăcut să te afli dis-de-dimineața pe cîmp! Și sapa mergea ușor, răscolind pămîntul acele bun, blînd parcă.

„Am să dorm la sora tatii... — se hotărî Magdoș. Ea șade la vie și se scoală înainte să se crape de ziuă. Iar de la vie ajung numai decît la cîmp. Să vedem dacă are să mi-o ia careva înainte!”

Cînd se adunase toată echipa, Magdoș prășise de acuma o bucată bună. Era hăt, departe, către mijlocul ogorului. Spornică-i munca de dimineața! Pînă seara nimeni n-a putut s-o ajungă. Nu-i vorbă că și sapa se învîrtea în mîinile ei ca apucată.

Și așa, în fiecare dimineață, cînd se crăpa de ziuă, Magdoș era pe cîmp. Așa la prașila a doua, la a treia, la a patra (la floarea-soarelui), la seceră și acum la culesul porumbului.

De povestea cu cocosi a aflat tot satul. O lună întreagă au avut de ce să facă haz. Apoi, spre bucuria Magdei, s-au liniștit. Au uitat. Ba, au început s-o privească pe Magdoș cu alți ochi, plini de dragoste și de prețuire; a început să-i vorbească frumos toată lumea.

G. A.

de după geam.) Că de nu, i-ar prinde taică-său scrisoarea și pare-se că asta nu-i a bine...

Sau, altă dată, pentru tovarășa Constantinescu... Știe precis, e de la fiul ei, student la Cluj. N-a mai scris de mult; o fi avut băiatul examene!

Dincoace, un mandat pentru nevasta maiorului. Precis că iar îl refuză, gîndeste loana. Și bine face. Auzi d-ta: ți se dă încredere, te face maior și pe urmă îți lași nevasta și copilul... Cunoaște loana toată povestea, de-a fir-a-păr.

— Să refuz? se consultă cu ea nevasta maiorului.

— Te cred!

Dincolo, la Lonțear Baron a adus pensia... Sigur că o să glumească bătrînelul cu ea, ca de fiecare dată cînd îi dă plicul.

— Ei, tovarășă loana, la d-ta pe cînd?

Ce idee îi mai trece prin minte! Cînd ea are abia 40 de ani și se simte sprinteră! Să nu credeți cumva că o face de prea multă vreme. De vreo 5 ani. La început, asta a fost în 1949, cînd a venit de la țară, a fost femeie de serviciu la poștă. Și din toate cîte le făcea, un lucru îi plăcea mai mult: ședința în care se discuta în fiecare zi ziarul. Așcum e cea mai bună factoriță a Oficiului nr. 1 București.

„Să fii factoriță, chiar și cea mai bună... ei și! Muncă anonimă, ștersă — o să spună poate unii, dînd din umeri. Dar mai mulți se vor gîndi că la noi nu există muncă, oricît ar fi ea de anonimă, care să nu-și găsească prețuirea. Și cea a loanei Șarpe și-a găsit-o.

Într-o bună zi a răsărit pe pieptul ei alături de insigna aurie a goarnei poștașului o frîntură de panglică roșie: primise Medalia muncii.

Maria PESCARU

EVENIMENT IMPORTANT

Zilele trecute pentru noi, cele din brigada a II-a de calitate, de la secția ambalaj a fabricii „Dezrobirea”, a fost un eveniment important. Brigadiera noastră, tovarășa Emilia Pop. a primit „Diploma de onoare” a Ministerului Industriei Alimentare.

Tovarășe ca Emilia Pop, Maria Vili, Elena Bereș, Veronica Toma și altele se mențin încontinuu fruntașe, depășind zilnic norma cu 100%. Însă nu ne mulțumește orice depășire de plan; ne străduim să obținem o cît mai bună calitate! Brigadiera controlează permanent calitatea producției.

Prin evidențierea ei considerăm că a fost apreciată munca noastră, a întregii brigăzi.

Noi sîntem mîndre că brigada noastră a contribuit ca secția ambalaj să dețină drapelul de producție pentru a 6-a oară.

Smaranda TOTH
corespondentă—Codlea

INTILNIREA LEGUMICULTOARELOR

Pentru buna aprovizionare a oamenilor muncii cu legume și zarzavaturi, comisia de femei a orașului Gura Humorului, sprijinită de comitetul orașenesc de partid și comitetul executiv al sfatului popular, a organizat o întilnire cu femeile din oraș. La întilnire au luat parte delegate de femei, bune gospodine, fruntașe în cultivarea legumelor și zarzavaturilor.

Printre participante am zărit-o și pe tovarășa Ochiu Paraschiva, care în ultimii ani a obținut o bogată recoltă de legume și zarzavat.

Consfătuirea a scos la iveală posibilitățile de dezvoltare a bazei legumicole din oraș și raion. Ea a prilejuit un folositor schimb de experiență.

Participantele la consfătuire au lansat o chemare către toate femeile de la sat și oraș, pentru creșterea recoltei de legume și zarzavat, prin extinderea suprafețelor și folosirea pe scară largă a metodelor agricole înaintate.

Eugenia BOLOBAN
corespondentă — Gura Humorului

Postărița

O uniformă bleumarin, o tolbă de piele și pe guler o insignă mică, aurie, reprezentînd goarna poștalionului de pe vremuri. După aceste semne particulare o recunoaște tot cartierul pe poștărița loana Șarpe.

... Vinători, Apolodor, Logofătul Nestor, Petre Locusteanu și înapoi prin Antim: „distanță” ei. O distanță de cîțiva kilometri pe care o parcurge adesea de două ori pe zi. Cunoaște cu de-amănuntul fiecare din casele care cad în grija ei; e unul din „secretele” meseriei, una din condițiile pentru a ieși victorioasă în „lupta pentru minut”.

Pășește cu pași grăbiți și mărunți; și ea e mărunțică, mai că ai zice că tolba doldora de scrisori și ziare e prea mare pentru ea. Dar aș! Ar vrea să aducă cît mai multe: de s-ar putea numai cu vești bune.

De altfel, bănuiește ea cam despre ce fel de vești ar putea fi vorba: așa, după om, adică mai corect după destinatar. Iacă, plicul ăsta albastru, cu scris mare, e pentru fetișcana aceea de pe Cazarmii: de la drăguțul ei. Numai de ar fi fata acasă. (De obicei o pîndește

„CORESPONDENTELE NOASTRE”

„SĂ VEDEM DE CE?” AM OBOSIT CĂUTÎND PANTOFI PENTRU FETIȚA MEA

Fetița mea are 8 ani și poartă la pantofi nr.33. Ei bine, a găsi încălțăminte pentru ea e un adevărat noroc. După 4 luni în care am căutat pantofi nr. 32-33 mi se oferi într-o zi (păstrați special de o tovarășă impresionată de insistența cu care căutam) o pereche de pantofi „fetișă”: cu toc italian, fără ștaif. În timp ce-i proba am avut impresia că cea care-i poartă nu mai e fetița mea, ci o femeie pitică sau gheboasă.

I-am găsit după aceea la o cooperativă o pereche de pantofi tip bocanc pe care i-am cumpărat, în lipsa altora mai de soi.

Oare de la 8 ani pînă la 15 ani fetițele trebuie considerate femei și încălțate ca atare? De ce pantofii produși de fabrica „8 Mai” din Mediaș, din piele de bizon, cu talpă microporos, la un preț convenabil, cu îngrijire lucași se găsesc numai de la numărul 34 în sus? Modelul acesta ar putea fi purtat și de fetițe. De ce să trimit la școală neapărat o fetiță de 8 ani cu pantofi fără ștaif și cu toc italian? Nu de alta, dar e bine să le păstrăm copilăria. Copiii sînt și așa destul de precoci și mai știi... vîzînd că o încălți cu pantofi... de „damă” s-ar putea ca fetița să aibă pretenția și la... ciorapi nylon!

De aceea vă rog să sugerați fabricilor de încălțăminte de copii să creeze și să pună în vânzare și modele adecvate vârstei de 8 ani.

Poate fabricile noastre vor găsi o rezolvare și acum, cu ocazia Zilei internaționale a copilului, vor da pe piață din timp pantofi și sîndaluțe albe și colorate pentru copii, care sînt și rămîn copii, deși poartă numărul 33-36.

Maria NICULESCU — Craiova

Maria Iordache Dumitrescu în piesa „Răfuiala”

Cine a cunoscut, cu ani în urmă, pe Mărioara din Boiculești, jărăncușa lirică care trudea într-o fabrică de măști din București, ar recunoaște-o astăzi cu greu în Maria Iordache Dumitrescu, artistă la teatrul de stat „Valea Jiului” din Petroșeni.

Nu ar recunoaște-o, nu pentru că și-a schimbat prea mult înfățișarea, ci pentru că vremurile noi pe care le trăim astăzi au produs o adncă prefacere în sufletul ei de om hotărît și îndrăgostit de muncă...

Sînt cîțiva ani de cînd a sosit la redacție prima ei scrisoare. Scrisa despre unele realizări din munca modestă, dar atît de rodnică, a femeilor de pe frumosa plaiuri ale Petroșenilor. Și am primit cu toată încrederea spre această nouă prietenă, această nouă corespondentă. În fiecare scrisoare a sa, redacția a găsit rînduri pline de conținut, de adevăr și de simțul critic care se cer unei bune corespondente.

Intr-o dimineată m-am oprit la Clubul I.S.B. — Berzei. Biblioteca era închisă la ora aceea. Dar am aflat că de la orele 13 pînă la 21, cînd biblioteca este deschisă, e vizitată zilnic de 80—100 de oameni, mai toți tineri, că are circa 700 de cititori și vreo 10.000 de volume, 6 biblioteci mobile în dormitoare și 4 biblioteci filiale.

Și... m-am dus după-amiază din nou. Cum am intrat, am înțeles de ce au reușit să atragă atîția cititori: „Cred și eu — i-am spus bibliotecarei, tovarășa Gusta Gold. Cui nu i-ar face plăcere să vină aici?”

— Să nu crezi că totdeauna a fost așa, mi-a răspuns ea zîmbind. Cînd am venit eu, cărțile nu erau nici măcar inventariate. Iar aici nu era decît raftul acesta, masa asta lungă din mijloc, acoperită cu o bucată de destambă decolorată, și niște scaune de adunătură. M-am gîndit: „Mie îmi place să mă duc acasă pentru că mi-am cumpărat un studio frumos, un șifonier, o masă, fiindcă am un covor pe jos și perdele la geamuri... Într-un cuvînt, mi-am aranjat un interior plăcut”. Același lucru mi-am propus să realizez și aici. M-am ză-

tut mult, dar am fost mult ajutată de tovarășul Ion Neagoe, directorul clubului. Și așa am obținut draperiile de la geamuri și catifeaua albastră cu care am acoperit masa, perdele subțiri, covoare, măsuțe... Am cerut să se vopsească în negru raftul care exista și am mai primit dulapuri de aceeași culoare.

Dar să nu crezi cumva că aranjarea interiorului a rezolvat totul și că după aceea cititorii au început să vină puhoi. Muncitorii de la noi erau puțin obișnuiți cu cititul și a trebuit să găsim căile potrivite pentru a le deschide gustul. Am ținut recenzii, prezentări, dar efectul mare l-au avut vizitele în dormitoare, cînd le citeam cîte ceva, le povesteam. Așa au prins gustul cititului și au început să-mi ceară cărți.

S-a născut un cerc de citit

Un tînar subțirel s-a apropiat și ne-a întrerupt:

— Tovarășă bibliotecară, dați-ne o carte. Am înființat un cerc de citit.

— Cînd?

— Uite, chiar acum. Tovarășul

director zicea că noi venim aici doar ca să ne întîlnim... cu fetele. E drept... dar noi la întîlnire vîrem să citim ceva. Dați-ne o carte cu povești, vă rog...

— Pe cine mai ai în cerc? îl întrebă bibliotecara pe tînar.

— Uitați-vă și dumneavoastră în colțul acela din sala de șah. Ioana, Toma și Petra Popa. Așa că dați-mi o carte frumoasă.

— Vezi, așa începe, îmi spuse bibliotecara, întîi cu povești, iar mai tîrziu îmi cer romane. Tovarășă Gold e bucuroasă: îmi spune că acesta este al 21-lea cerc. În cercurile de citit sînt cuprinși circa 500 de tineri și tinere. Iar responsabili sînt cititorii cei mai buni, mai activi. De altfel, biblioteca are un colectiv format din 6 oameni, care fac muncă voluntară, cum e curiera Florica Moroșanu sau Hera Georgeta, șefa de echipă la curățat, care au atras mulți cititori.

Despre „Manon Lescaut”

Într-un grup, așezat în jurul unei măsuțe rotunde, discută un tînar brunet cu ochii negri, mijii. Poartă un costum bleumarin, o cămașă albă și o cravată de mătase chinezască.

— Îl vedeți? E fierar în atelierele noastre și e unul dintre cei mai

buni responsabili de cercuri, spune bibliotecara. Îi face semn să se apropie. Tînarul dă mîna, se recomandă: Niță Nae. Se așază alături. Vorbește firesc despre cercul său.

— Dar cum de-ați îndrăgit așa tare cititul? îl întreb.

— Păi... vedeți, cititul cărților ne ajută să înțelegem viața.

— Cum adică?

— Bine, iacă, eu sînt în vorbă cu o fată. Aceea care stă cu spatele. De rușine stă așa. A pățit ea un necaz cu un băiat și a fugit din sat, biata...

Prietenul meu, Bloju Constantin — el e carosier de meserie — îmi spune odată: „Mă, tu ții prea mult la fata asta”. Dar eu citisem cu puțin timp înainte „Manon Lescaut”. Și el o citește. C-așa-i la noi: dacă aude unul de o carte bună, o cer toți. Și cum vă spun, cînd îl aud zicîndu-mi cuvintele astea, nu m-am putut stăpîni. „Mă, Constantine, i-am zis, se vede că tu degeaba citești. Oare n-ai învățat nimic din «Manon Lescaut»? N-ai văzut tu acolo cite sacrificii a făcut tînarul acela ca s-o ajute pe ea?...” Știi, eu vreau să mă însor cu dînsa... Și tare-aș vrea să uite tot ce i s-a întîmplat...

Irina VIZITIU

IT POȘTA

MULȚUMIRI DIN PARTEA UNEI MAME

Vă scriu această scrisoare cu rugămintea de a o publica în paginile revistei.

Am un copil în vîrstă de 9 ani. Este singurul meu copil și, închipuiți-vă, este bolnav de encefalită... Știam că-i trebuie o îngrijire deosebită, o supraveghere permanentă a medicilor de specialitate și că este indicat să-l internez la căminul de copii neuro-psihici din Siret, dar am ezitat ani de zile să iau o hotărîre în privința aceasta. Nu știam dacă la cămin va avea îngrijirea necesară, și apoi mi-era foarte greu să-l știu așa departe, el la Siret, eu la București.

Acum două luni m-am gîndit să-l internez totuși. Poate aceasta îl va ajuta să-și capete sănătatea — singurul lucru care m-ar face fericită.

Nu de mult am fost să-l văd. M-a impresionat mult îngrijirea de care se bucură el și ceilalți copii. În nici un caz eu nu-i puteam asigura o astfel de îngrijire, ținîndu-l lîngă mine. Sînt plină de nădejde că pînă la urmă o să-l văd sănătos.

Mulțumesc, pe această cale, din toată inima, întregului personal al căminului, și în special tovarășilor medici Popescu și Nestor, tovarășei educatoare Nestor și tovarășei sore Buliga, care muncesc cu multă dragoste să vindece durerile copiilor bolnavi și suferințele morale ale părinților lor.

Maria STOICA

correspondentă — București

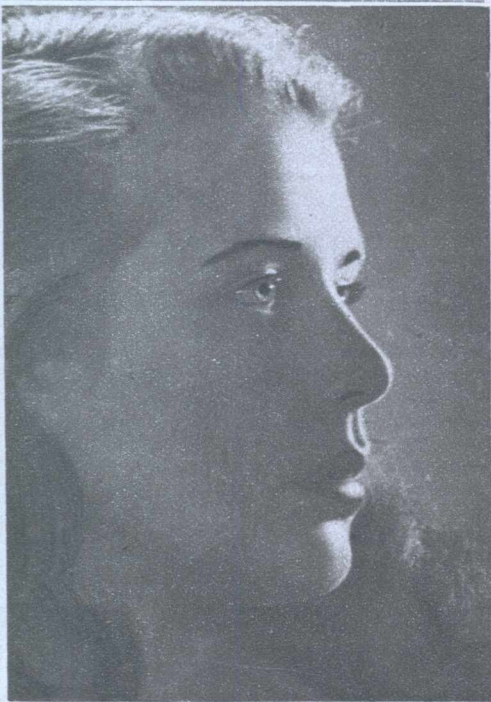
Olga S., Nina, Any, Popa, Z. Voinescu, Narcisa Cudalbi, Silvia Munteanu, Stela Bită, Mina, Elena Dumitrescu, Laura, Kristinka: Vă rugăm a ne indica adresele la care vă putem trimite răspunsurile, deoarece spațiul nu ne permite publicarea lor în revistă.

„Nu vreau să semăn cu Mirela”

Soarele scăpătase, și echipierii începuseră să se adure la căminul cultural pentru a repeta piesa „Bărbatul fără opinci”. Împreună cu cîteva fete intră în cămin și poștașul, care ne aduse revista „Femeia” pe luna martie. Așteptarea noastră a devenit plăcută, răsfoind revista. Fără să-mi dau seama, m-am trezit citind cu voce tare „Butașul de trandafir”. În jurul meu se strînseseră toți echipierii, dar nici unul nu a îndrăznit să tulbure lectura. Am terminat de citit. Tăcere. După un timp, Maria, o tînară artistă amatoare a căminului nostru, spuse ca pentru ea și cu indignare în glas: „Auzi, să-i fie rușine cu părinții ei... Și cît s-au chinuit cu ea s-o vadă mare, balerina”. Apoi energic: „Și în satul nostru sînt fete ca Mirela, și sînt cîteva și între noi” — și-și aținti privirea spre fereastră. Două fete roșiră pînă în virful urechilor, aplecînd capul, căuțind să-și ascundă tulburarea. Maria mai spuse cu hotărîre: „Să nu fim ca Mirela!” apoi tăcu brusc. Privirile tuturor cătau cercetătoare spre cele două fete, pînă ce una își luă inima-n dinți și spuse cu glasul stîns: „Știu ce gîndiți. Eu semăn cu Mirela. Da, aveți dreptate. Ce urît!” Și deodată izbucni rugător: „Nu vreau să fiu ca ea. Nu vreau. Voi, prietenii mei, ajutați-mă să nu fiu ca ea”.

Marioara CARAVANA
correspondentă — Alexandria

PENTRU TINERELE NOASTRE PRIETENE

SĂ VORBIM DESPRE DRAGOSTE

Te-am zărit ieri seară într-un grup de fete de vîrsta ta, pe stradă. Șopteați și vă dădeți coate rîzînd. Rîsul vostru suna cu două tonuri mai sus decît ar fi fost necesar, și veselie voastră era forțată și stridentă. Oare ce spuneați era așa de hazliu sau voițați cu orice preț să atrageți atenția grupului de băieți? Te-am văzut în altă seară cu un băiat. Te

șinea de talie, iar tu rideai la fel de strident și gesticulai inutil...

Peste cîteva zile te-am zărit din nou. Ieșea de la cinematograful cu un alt băiat. Privirile ochilor tăi erau acum stranii și languroase, probabil ca ale artistei de pe ecran.

Nu, nu-mi spune că iubești. La ce bun? Tot nu te-aș crede. Dragostea e sentimentul înălțător care-l înobilează pe om, îl face mai mindru, mai demn, mai bun.

O astfel de dragoste, tu ești pe cale să o conșunzi cu ceva mic și banal.

Dragostea e minunat de frumoasă. Numai noi, oamenii, o facem uneori să fie urîtă. Ea izvorăște din prietenie și respect.

Dragostea nu este și nu poate să fie o privire piezișă, un pipăit suspect în întunericul unui cinematograful sau al unui parc pe înserat. Ea nu izvorăște din risete nestăpînite sau vorbe cu înțelesuri dubioase, ci din acea comunitate de idei și sentimente care îl face pe om să se simtă mai bun și mai aproape de adevăr.

Micuța mea prietenă, nu fărîmița un sentiment așa de frumos! Nu-l toci cu gînduri necuviincioase. Lasă-l curat, ca anii tinereții tale.

E firesc ca la vîrsta ta să simți nevoia prieteniei cu băieții de aceeași vîrstă cu tine. Dar las-o să fie prietenie.

Poți fi camaradă fără să copiezi pe băieți în purtări. Păstrează-ți grația și drăgălășenia ta de fată.

Fă în așa fel încît să te poți uita în ochii oricui, oricînd, fără să roșești.

Păstrează în inima ta dragostea la fel de curată ca albul florilor de cîis pentru ziua cînd o vei dărui celui care o să-ți cuprindă mina ta într-a lui nu pentru o clipă trecătoare, ci pentru toată viața.

Olga LĂZĂRESCU

VĂ RĂSPUNDE SANDA

JENY RADU, Motivul pentru care te sfătuesc să nu te căsătorești cu acel băiat nu este atît boala lui (în privința aceasta cel mai bun sfat ți-l poate da medicul care îl tratează), cît faptul că ți-a ascuns că e bolnav. În viață ai nevoie de un tovarăș pe a cărui cinste și sinceritate să te poți baza. Deci, rezistă presiunilor și fă așa cum îți dictează inima.

DENISA ȘI CARMINA, Nu e bine ce faci. Unde ți-e mîndria, demnitatea? Nu am auzit pînă acum cazuri în care un bărbat să fie cucerit sau recucerit prin insistențe umiltoare. Renunță deci. Dacă ține la tine va reveni. Altfel purtarea ta nu va face decît să-l îndepărteze și mai mult.

GEMA L. La 20 de ani nu ai dreptul să-ți pierzi speranța de a avea o familie. De abia de aci încolo poți privi cu seriozitate acest lucru. Este chiar ridicol ca la vîrsta ta să-ți pui astfel de probleme. Poate de aceea ai avut decepțiile de care vorbești. Bărbaților nu le place să simtă că fetele cu care se împrietenesc vor numai decît să se mărite cu ei. Lasă deci viața să-și spună cuvîntul.

SÎNZIANA, Intruct ai abia 21 de ani, iar sentimentele tale sînt neclarificate, te sfătuesc să nu lei încă o hotărîre. Și la primul și al treilea, rezervele tale sînt întemeiate. Cît despre al doilea, nici nu-l cunoști încă. Deci, mai așteaptă. Ai tot timpul.

DANDINUȚA, Cum să procedezi pentru a-ți forma o viață fericită? În orice caz nu alergînd cu limba scoasă după mărițiș și nici acceptînd prima propunere a unui băiat. Poți face aceasta numai alegîndu-ți cu seriozitate prietenii (și prietenele) și acceptînd să te căsătorești abia cu acel om pe care îl vei iubi din toată inima, pe care-l vei stima, în care vei avea încredere din toate punctele de vedere. Și nu o încredere oarbă, ci una întemeiată pe o cunoștință serioasă.

ADRIANA, Numai la vîrsta ta poți iubi „nespus de mult” un om pe care nu-l cunoști decît din vedere. Dacă ai posibilitatea să faci cunoștință cu el fără a te umili, printr-o prietenă etc., atunci fă-o. Veai vedea că ai să-ți mai schimbi părerea.

Olga BRATEȘ

DACĂ E BAL...

Dedicată unor tinere muncitoare de la fabrica „PaVel Tscenco” care lipsesc simbăta pentru a nu... absentă de la bal.

La balul de simbăta seară
Se poate să nu merg și eu?
Is tînără și-i primăvară
Și-n viață, și-n sufletul meu.
Muncesc și mi-e drag să mă-mbrac
Cu perle ia gît, lucitoare,
Cu-o mică poșetă de lac,
Cu nyloni subțiri în picioare,
Cu rochie neagră, fronsată,
Model după-un ultim jurnal.
Dar... fac și drăcii cîteodată
Spre-a nu absentă... de la bal!
De bal să mă pot pregăti
La mine nu are importanță:
In oricare tură aș fi
Fac simbăta... zi de vacanță.
Atuncea zic „stop” circularei,
O rog să mai facă relax
Că anul, o, doamnă, ce mare-i,
Iar balu-i deseară-n oraș.
Așal Mașinufa sprînțară
Ce zboară ca-n vals de-obicei
Să aște că simbăta seară
E bal — și-oi valsa-n locul ei.

Din vreme îmi fac socoteală
La soră, la medic s-alerg,
Că-i musai să-mi fac rost de-o boală,
Să pot iar din tură s-o șterg!
Din tolba cu boli felurite
(Ce nu prea se pot pipăi!)
Scot junghiuri, migrene, colite
Și-adeea abia pot vorbi:

— Din cap pînă-n picioare
Mă-njunghie... mă doare...
Și-amețesc... și mă-npiedic,
Tovarășe medic!
Mătoră-i și tovarășa soră
Că... „am leșinat” acum o oră!

Și-atunci cînd îmi joc rolul bine
Și iau învoire să plec,
In suflet îmi e cam rușine
Dar... balul e bal! Și petrec!
Și-așa, țin-te bine, Mariano,
Dansează tangou și foxtrot,
O rumbă, un mambo italian...
Nu-i dansul, nu-i muzica tot?!

Vai, meșterul, bietul, ce știe?
Mă-ndeamnă: „Bea lapte cu ou,
Să scapi, fata mea, de-anemie!”
(Pricepe ce-i samba, tangou?!)

Far tînăra noastră-ingineră
De ar ști pentru ce n-am venit,
Așa cum îi dînsa, severă...
Dar barem să știu că-am trăit!
Și-apoi... prima oară lipsesc?
De ce-mi fac necazuri? Prostie!
Sînt tînără, rid și glumesc
Și dacă e bal... bal să fie!

PRIETENĂ SAU COMPLICE?

Mărturisesc că în tot timpul vizionării filmului „Prea târziu” m-am simțit vinovată, pradă unei tulburări greu de definit. Am și eu o singură fiică. O fetiță răsfățată, frumoasă, și pentru fericirea ei trăiesc.

Dar cum o pregătesc eu pentru viață? Întrebarea aceasta mi-am pus-o în timp ce mergeam spre casă, copleșită de noianul întrebărilor. O răsfăț, o slujesc, o laud și mă străduiesc să-i îndeplinesc toate gusturile, zimbînd cu indulgență în fața abaterilor ei.

Rid, auzind-o cum glumește la telefon cu un băiat, cum își dă întâlnire

cu altul. Fata nu-mi tănuiește nimic. Eu sînt prietena ei. Dar acum... mi-e teamă. Filmul acesta m-a făcut să înțeleg mai bine, ca mamă, că este o mare diferență între a fi prietena fiicei tale sau a fi complicele ei. Și mi-e teamă că eu n-am știut să-i fiu pînă acum un prieten adevărat, care să-i lumineze drumul în viață, să-i însuflească simțămîntele frumoase ale datoriei, ale dragostei față de oameni. Am văzut cit de vinovată e mama din film că n-a știut să sădească aceste sentimente în sufletul fetei ei, ci egoism și meschinărie. Urmările acestei educații le-au lovit pe amîndouă.

Maria SCUTARU

ÎN VIAȚĂ ȘI ÎN FILM

Puternicul realism ce se degajă din filmul sovietic „Prea târziu” m-a îndemnat la unele reflecții și comparații cu viața înconjurătoare.

Compozitorul Roșcin, îndrăgostit în amurgul vieții de o fetișcană, care ar putea să-i fie fiică, mi-a amintit de întâmplări reale din lumea teatrelor, pe care o cunosc bine. O actriță tinărară, frumoasă, cu promițător talent s-a căsătorit cu un cunoscut actor care-i poate fi în curînd bunic. El s-a despărțit de soție, de familie... Mă întreb: oare se poate acorda sprijin profesional numai în calitate de soț?

M. HALMOȘ

POVEȘTEA M-A DUS CU ANI ÎN URMĂ

Pe Tania o lăsam la terminarea filmului — în mijlocul unei gări — părăsita de soț și prieteni. Nepăsătoare și superficială, ea întoarce spatele trecutului, nedorind să învețe nimic din el.

Filmul lasă problema deschisă. Povestea aceasta m-a dus însă cu ani în urmă... Mi-am amintit de cea mai bună prietenă a mea. După multe succese în căsătorii, ea s-a căsătorit cu omul pe care îl iubea. Dar nici căminul, nici dragostea soțului nu au schimbat-o. Soțul a descoperit firea ei adevărată, a încercat s-o schimbe, dar nu a reușit. Încetul cu încetul și-a scos-o din suflet. A părăsit-o, lăsînd-o singură cu egoismul și superficialitatea ei. Prietena mea a primit-o multă ușurință hotărîrea soțului, lăsînd să tracă pe lângă dînsa fericirea-

Curînd după despărțire, a devenit mamă. În inima ei s-a născut un sentiment nou, minunat. Poziția rece a egoismului s-a topit în sufletul ei, greutățile vieții pe care trebuia să le suporte singură i-au schimbat caracterul. Și-a crescut cu grijă și cu multe sacrificii copilul, dorind să-i dea o educație deosebită de cea pe care a avut-o și căreia i se datorăse întreaga ei nefericire. Suferințele, viața ei distrusă m-au făcut acum să scriu aceste câteva rânduri.

După vizionarea filmului „Prea târziu” mi-am pus întrebarea: cine poartă vina principală? Mama prietenei mele era un om bun. Dacă ar fi încercat mai de timpuriu să-i dezvăluie defectele și să-i îndrepte greșelile cu hotărîre și energie, mama prietenei mele ar fi ferit-o de multe suferințe.

NIGA STELA

Cînd ați trecut de vîrsta tinereții

Cîndra, un om de spirit spunea că frumusețea femeii se aseamănă cu anotimpurile anului. Dacă primăvara primele raze de soare ne incîntă, dacă vara cu splendoarea ei ne uluiește, toamna cu nuanțele estomplate și iarna cu recile ei sclipiri ne plac la fel de mult. Același om de spirit spunea că pentru a nu fi ridicole, femeile trebuie să imite natura. Ei bine, da, dragele mele, acesta e adevărul și veți rămîne încă multă vreme frumoase dacă veți ști să alegeți cu grijă și chiar cu severitate ceea ce vi se potrivește mai bine.

În primul rînd păstrați-vă silueta, deoarece nimic nu îmbătrînește mai mult ca o siluetă greoaie. Țineți puțin regim alimentar, mergeți pe jos și faceți ușoare exerciții de gimnastică, avînd însă grijă să nu vă obosiți inima. Căutați să mergeți în pas cu vremea, păstrați-vă veșnic treaz și suplu spiritul, citiți ceea ce se publică azi, fiți la curent cu noile descoperiri și cu evenimentele politice actuale, într-un cuvînt, căutați să realizați un perfect echilibru între vîrsta pe care o aveți și epoca în care trăiți.

Supravegheați-vă sănătatea prin controale medicale o dată la trei luni. La 46—50 de ani apare menopauza și diferitele ei manifestări, ca și tulburările pe care le produce. Trebuie să vă adresați de îndată medicului pentru a putea trece cu ușurință peste această perioadă critică.

Fardați-vă atent și discret. Dacă pomeții sînt fardați cu o pudră de culoare mai închisă, obrații căzuți se vor vedea mai puțin; de asemenea nu uitați că fruntea se pudrează cu o culoare ceva mai deschisă. E un mic artificiu folosit pentru a da un aer mai tineresc feței. Buzele se vor da cu un roșu natural, nici prea aprins, nici prea pastel. Con-

tinuați să dați tenului vostru îngrijirile necesare.

În materie de îmbrăcăminte și coafură, ferivi-vă de extravagantele modei. Vi se potrivește mai bine cocul sau părul tăiat scurt (dar n-băiește) și ondulat frumos, deci un cap plin de bucle sau plete bogate ce flutură pe umeri. Dacă țineți neapărat să-l vopsiți, faceți-o, da în nuanța lui naturală. Imbrăcați mintea, atît din punct de vedere a culorii cît și al croielii, trebuie să fie sobră. Aceasta nu înseamnă însă că trebuie să vă îmbrăcați numai în negru și gri.

În timpul verii o rochie albă puțin scrobită și frumos călcată se potrivește oricărei vîrste, ca și gulerile și manșetele albe de pîchet. Urmează apoi bleumarinul și albastrul. Pe urmă, toate nuanțele de gri și întreaga gamă de maro, de la cel mai închis la cel mai deschis trecînd prin havan și ajungînd la bej. De asemenea, culoarea violet, foarte la modă anul acesta. Evitați fustele prea largi sau prestimite, corsajele încărcate, minciul bufante, care dau un aer greoi pantofii extraplași sau cu tocurel exagerat de înalte. Renunțați la imprimeurile șipătoare cu flori și desene mari sau cu dungi late și preferați țesăturile uni, gen șantung, panama, olandină, doc, balon seide sau dacă țineți totuși să purtați imprimeuri, căutați un desen discret flori mici, puncte, buline, buline, rotocoale sau pătrate.

În concluzie, după cum am spus mai sus, fără a neglija îngrijirile necesare și fără a renunța la eleganță încercați să îmbătrîniți frumos, ne sfiindu-vă să arătați vîrsta reală. În loc să păreți un manechin ridicol cu machiaj și îmbrăcăminte pretinerească, veți fi o femeie incîntătoare.

Sanda NOREANU

INTRE MODĂ ȘI RIDICOL

Se poartă pantofi foarte decoltați, cu virf ascuțit și tocul înalt și subțire. Dar nu se încălță un asemenea pantof la ora 8 dimineață sau cînd îi faci plimbarea de duminică.

Se poartă fuste în buline sau cu dungi, ceva mai lungi ca anul trecut. Jacheta unei asemenea fuste trebuie să fie într-o țesătură simplă „uni”.

Se poartă pălării cu voaletă. În nici un caz să nu veniți cu ele la serviciu, pornind de acasă de la 6,30 dimineață. Riscați să primiți priviri, ironice.

Voaleta se poartă după ora 5 sau seara la spectacole.

Se poartă șaluri ușoare pe umeri. Dar nu dimineața la piață. Cînd aveți cercei mari, de perle la urechi, nu purtați lăntișoare la gît.

Rochiile sau bluzele decoltate se poartă într-o vizită, după-amiază, la concert sau teatru.

În nici un caz „pe teren sau în tren”.

E foarte neplăcut să ai în fața ochilor la teatru sau într-un local un spate decolțat plin de pistrui sau o ceafă care a agonisit cu anii provizii de grăsime.

1. O frumoasă rochie din material imprimat, corsajul foarte strins, colteul lărgit spre umeri, închisă în față cu nasturi; fusta în cute ble prin care este trasat un cordon.

2. Rochie din șantung, corsajul cu minecă trei sferturi chimono, închisă în față oblic cu trei nasturi. Fusta strimțată cu două pliuri care dau gîmnea șoldului, iar jos pe poale, în partea dreaptă o cută care dă vîrme pasului.

3. Taior din șantung, doc sau pichet. Jacheta strimțată și scurtă și guler mare cu un bie lat de 2 cm. Același bie se repetă și la clipele ȳzoarelor. Fusta în cute.

4. Rochie din olandină sau șantung. Corsajul are o taletură cu două ȳuri late de 3-4 cm, din care ies fronsurile de pe corsaj. Inchișă în față cu nasturi. Croiala gen vestă cu două buzunare în formă de buto-nere. Fusta foarte largă.

În cadrul ramei, o frumoasă rochie din olandă, creația întreprin-
rții de scăt „Arta modei”.

TORTĂ CU CIREȘE

2 ouă, 50 g zahăr, 150 g făină, 1 cană de lapte, se face un aluat, se împarte în două, întinzându-se în două foi. Una se coace pe jumătate, apoi se presară cu cireșe curățate, amestecate cu zahăr și scorțișoară. Se pune deasupra cealaltă foaie și se coace la cuptor 30 de minute. Se taie și se servește caldă, presărată cu zahăr vanilat.

PLĂCINTĂ CU CIREȘE

Se face un aluat din 500 g făină, 100 g unt topit, un ou, un gălbenuș, puțină drojdie topită în lapte, sare. Se bate bine aluatul, se întinde o foaie groasă cât degetul, se pune în tava unsă, se acoperă cu un strat de cireșe curățate, se presară cu zahăr, se lasă să crească, se pune la copt. Când s-a răcit, se taie pătrate, se presară cu zahăr.

SARMALE DE MIEL ÎN FOI DE ȘTEVIE

Se dă prin mașină 3/4 kg carne de miel și o felie de pîne muiată și stoarsă bine. Se amestecă cu 2 cepe tăiate mărunt și prăjite cu 2 linguri de orez. Se adaugă verdeață, sare, piper. Se opăresc frunze de ștevie. Se fac apoi sarmale mici, se așază în cratiță cu puțină apă. Se toarnă câteva linguri de borș și untură 2 linguri. Se fierb la foc mic pînă scade zeama cât trebuie. Se servesc cu smîntînă sau iaurt.

SUFLE DE MAZĂRE

Mazărea fiartă și scursă se așază într-un vas ce va merge la cuptor. Se adaugă puțin zahăr, unt sau ulei și puțină sare. Separat se rumenește făină într-o lingură de undelemn, se stinge cu lapte sau cu apă. După ce a dat în clocot, se lasă

să se răcească, apoi se adaugă 3 linguri de cașcaval ras, sare, 3 gălbenușuri și 8 albușuri bătute spumă. Se amestecă compoziția cu mazărea, se dă la cuptor 1/2 oră, pînă ce a crescut frumos.

DULCEAȚĂ DE CĂPȘUNI

1 kg zahăr, ca un bob mazăre de sare de lămîie, 1 praf de vanilie, 1 farfurie adîncă plină vîrf cu căp-

șuni (cam 1 kg). Fierbeți zahărul cu 1/2 kg apă și sare de lămîie. Se leagă bine siropul deoarece căpșunile lasă zeamă. Apoi adăugăm căpșunile și vanilia.

Căpșunile se mai pot ține în var o oră, ca să nu se sfărîme la fiert. Din zeama de var, trebuie spălate în câteva ape.

M. VRANCEA

CREȘTEȚI PUI!

În primăvara acestui an s-au distribuit gospodinelor din București, prin comisia de femei a capitalei și secția agricolă a sfatului popular, 200.000 pui de rasă.

Pentru a veni în ajutorul celor care cresc pui, publicăm o scrisoare a unei corespondente care are experiență în această privință:

„De cîțiva ani tot chibzuim cum am putea să creștem cîteva găini oudtoare. Locuind în București, și pe o stradă destul de centrală, lipsa de spațiu era o mare piedică. Am încercat, totuși, și am astăzi găini de rasă, care au scos de mult toate micile cheltuieli pe care le-am făcut la început și mai dau un venit de 400—450 de lei lunar.

Prin sfatul popular rațional, mi-am procurat pui din cei aduși de la fermele de stat: „Leghorn”, „Rhode-Island” și „gîl gras” din Transilvania.

Pregătisem pentru pui o lădă veche, mare, despărțită în două părți printr-o perdea de cîrpă, una mai mică pentru dormii și alta mai mare pentru mîncare și mișcare. Pentru a nu se murdări fundul, puii i-am așezat pe o placă de sîrmă de 2 mm grosime, împietită în pătrate cu latura de 8 mm. Plasa am montat-o la un lat de mînd de fundul lăzii. Pe fund așterneam zilnic cîte o foaie de ziar vechi. Pentru ca puii să aibă căldură, am pus la început în „dormitor” două sticle de cîte 1 kg cu apă caldă, învelite în cîrpe, pe care le așezam pe un suport deasupra puilor. La 2—3 ore înlocuim apa din sticlă cu alta mai caldă, astfel ca temperatura să fie cam de 30°.

Lăda era acoperită cu o feroastră veche cu geamuri și situată la început în bucătărie, pe lângă sobă.

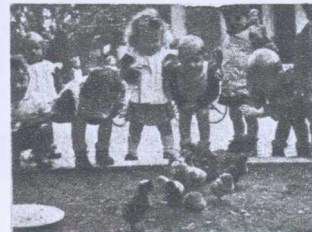
În prima săptămîină am scăzut temperatura din lădă, treptat, de la 30° la 28°, la 26°, la 24°, apoi, la sfîrșitul celei de-a 2-a

săptămîni, la 20°. În acest adăpost puii au stat pînă în a 4-a săptămîină. Îi transportam afară la soare ori de cîte ori era timp frumos, la început cîte 1—2 ore pe zi, apoi din ce în ce mai mult timp, ferindu-i însă de frig și umezeală. După a 4-a săptămîină i-am adăpostit într-un cotef făcut din lăzi vechi, unde stau și azi.

Hrană le-am dat chiar din ziua sosirii acasă: mălai cernut, 6 g pe zi, ciocnînd cu degetul în scîndură ca să-i învîdă să mînce. Cea mai mare grijă am avut ca vasele să fie foarte curate. Apă le dădeam în farfuriore de sticlă.

Totdeauna după ce puii se culcau, spălăm bine cu apă și săpun aceste vase, iar dimineața schimbam ziarul murdărit cu altul curat.

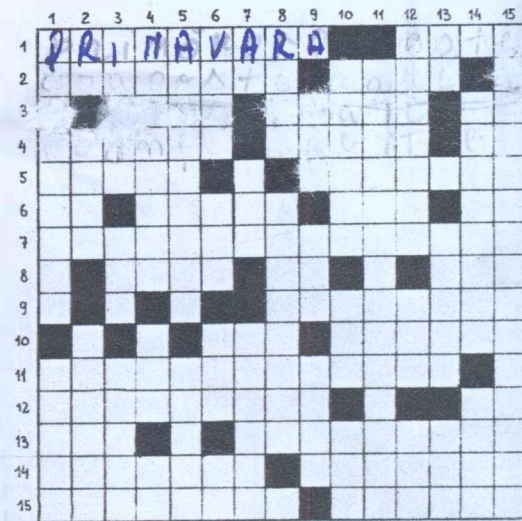
A 2-a, a 3-a, a 4-a zi le-am dat de 8 ori pe zi cu începere de la 6 dimineața la interval de 2 ore mălai cernut, iar la masa de prînz amestecam în mălai, pentru 112 pui, un ou răscolit, locat bine. În apă le-am pus chiar de la a 2-a zi, și le pun

și acum, cîteva picături de hipermanganat de potasiu, pînă ce apa se colorează puțin în roz.

Păstrînd curățenia zilnică a cotefului, a vaselor de mîncare și apă, vîrînd la 2—3 luni coteful, avînd grijă ca medicul veterinar să le facă puilor injecții, am obținut rezultate care au întrecut toate așteptările mele.

Mario CHIOSEA
str. Militari nr. 5,

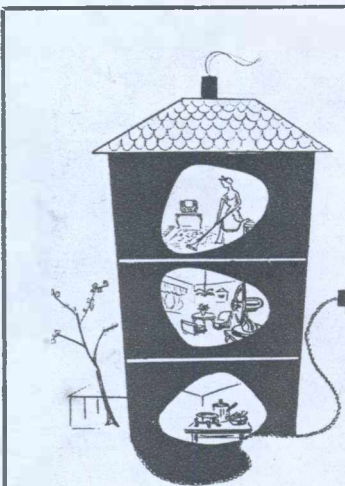

ORIZONTAL:

1) Anotimpul îndrăgostiților — Se spune că așa sînt îndrăgostiții; 2) Zeița amorului la vechii greci — Indeletnicire umană, pentru care dragostea a constituit totdeauna o sursă de inspirație; 3) Simbolizează logodna și căsătoria — Zeu lacom și antropofag — Ghete! 4) Meseriași — Să insuflecască — Dublure; 5) Mici povești de dragoste — Conspira; 6) Exclamație dublă — Aici se cubărește dragostea — Unitate de măsură (utilizată mai ales în tehnică) — Neg! 7) Pereche legendară de îndrăgostiți, eroii unei cunoscută opere de Richard Wagner; 8) Tură aviatică — Ene Niculescu — Uniunea Internațională a Studenților; 9) Amorezi pe bulevard, imitatorii unui celebru cavalier spaniol, flusteratic în dragoste; 10) Maeștri — Încercați s-o cucerească pe femeia iubită; 11) Nefericită eroină a unui vestit roman de dragoste de Al. Dumas; 12) Îndrăgostită — Ion Bălănescu; 13) Pom fructifer — Moderată; 14) El sînt la vîrsta primelor iubiri (pl.) — Vehicul... turistic; 15) „...dragostei”, licoarea miraculoasă a iubirii (operă comică de Donizetti) — Așa cum sînt ființele iubite.

VERTICAL:

1) Își lubesc fierbinte țara (pl.) — Poetul care și-a cîntat dragostea pentru Beatrice; 2) Ceva din marfă! — Puiul mult iubit —... Micu Klein, scriitor ardelean din secolul trecut; 3) Superi — Nume feminin — A fierbe în el; 4) Mulți s-au îndrăgostit de zîmbetul ei misterios — Focul dragostei, ce pîrjolește inima — Prefix; 5) Adeptii — Giganții al regnului vegetal, podoaba munților libani; 6) Diminutivul lui Villan — Infern — Unul din cele cinci simțuri; 7) Mîndru armăsar — Cîntec de dragoste și laudă — Acest chiabur, eroul unui roman de Duiliu Zamfirescu, e și el îndrăgostit, dar de pămînt și avuții; 8) Cadru — Curtate cu insistență; 9) Organizația Națiunilor Unite — Mică planetă — Numele ei simbolizează pe cea mai sfîntă dintre iubiri; 10) Dezmierzi iubită — În încercare! — Sursă de alimentare cu apă a gospodăriei rurale; 11) Minunații îndrăgostiți din Verona, nemuritorii eroi ai lui Shakespeare; 12) General maur în solda Veneției, pe care geloza l-a determinat să-și ucidă soția iubită — Canton în Ețveția — Fluviu în Franța; 13) Zeul soarelui adorat de vechii egipteni — Poștiți — A.C.D.; 14) Precipitație... înghețată — Se poartă la țară; 15) Dramă „în temă”, de Friedrich Schiller.

„În gospodăria dv. folosiți articole electrice de uz casnic: practice, igienice, consum minim de energie electrică”

„Pentru sezonul de primăvară și vară confecționați-vă rochii din imprimeurile «Șantung» și «Rips-Corina», țesături elegante din mătase neșifonabilă”

OTRAVA CONTRA SOBOLANILOR
Deratex

HEXACLORAN
SOLUTIE INSECTICIDA

DE VINZARE IN MAGAZINELE CU PRODUSE CHIMICE

PRODUSELE UZINELOR „9 MAI” BUCUREȘTI

Să aranjezi frumos o masă
intră în atribuțiile elevelor
ospătărițe.

Elevii, absolvenți a 7 clase elementare, urmează cursurile teoretice în care studiază tehnologia produselor alimentare, chimia alimentară, matematica, româna etc. Practica în producție o fac în diferite restaurante din București.

Și acum câteva cuvinte ale tovarășului Ogrezeanu, ospătar la Restaurantul Cireșica.

— Eu zic așa: înainte nu prea era potrivit ca o tânără fată să fie ospătăriță. Consumatorul se mai îmbăta, vorbea urât. Acum omul capătă treptat o altă educație. Iar noi, ospătarii, lucrători ai unei întreprinderi socialiste, dacă vedem pe vreunul care e pe cale să se îmbete, nu-l mai servim. Îl luăm cu binișorul: „Ajunge, tovarășe, sau domnule, vă rog, duceți-vă acasă, miine îmi veți mulțumi”. Și chiar au venit unii consumatori și ne-au mulțumit.

Iar noi mai adăugăm că azi munca de ospătar este frumoasă și necesară ca orice muncă. Depinde doar de felul cum este îndeplinită.

Tinerele ospătărițe, care au primit o educație bună în școală, vor ști, desigur, să răspundă cu cinste și demnitate, să se facă respectate prin însăși comportarea lor.

Așa că... meseria de ospătăriță e acum o muncă potrivită pentru o tânără fată.

Luiza VLĂDESCU

Examen

Cîteodată, în privirea omului citești ca într-o carte deschisă: în ochii Irinei, în acest moment se reflectă simțămintele pe care le încercă: stăpînire de sine, speranță, teamă...

Examen.

Irina Stancu întinde mîna, ia biletul, îl deschide. După ea urmează Negulescu Petre, apoi Constantin Moldovan.

— Ei, acum la lucru și succes, le urează zîmbind profesoara, tovarășa Cornelia Istrate. Zîmbetul ei întâlnește alte zîmbete încrezătoare, dar grave.

— Ție ce ți-a „căzut”, Irina?

— Ușor: drob de miel și pasăre în aspic.

— Mie mi-a „căzut” ciulama și ghiveci de purcel...

— Ciudat examen, nu-i așa, cititorule?

Dar... privește în jur. Locul nu seamănă defel cu sala unei facultăți sau cu clasa unei școli.

În fața examinatorilor, în locul tablei cu formule, se află o plită încinsă, cu fel de fel de crăițiși și tăvi. Castroane, talgere, teluri, linguri, cuțite sînt instrumentele ce țin locul compasului, riglelor sau echerului. Totul se desfășoară însă cu aceeași gravitate emoționantă, puțin nervoasă, ca la orice examen. Universitatea este... Restaurantul Cireșica.

Aici fac practică și dau examen o parte din elevii Școlii profesionale de ucenici cofetari, bucătari și ospătari din cadrul Ministerului Comerțului.

Asistentul, maistrul bucătar Opincaru, are grijă ca elevii, viitori maiștri bucătari, să nu-și sufle unul altuia.

— E mai bine să mă întrebați pe mine decît să șoptiți între voi. Așa... cum prepari sosul, tovarășe Constantin?

Un sfat e întotdeauna binevenit. Irina Stancu își începe examenul sub supravegherea maistrului bucătar, tov. Opincaru.

„Să servesc frumos. Numai de n-aș vărsa vreo picătură”. Ana Grigore din anul I, într-un moment „emoționant” din prima zi de practică.

